

Wdizh chul cheen Jesucrist kwaan mkee Mark

Juan mchubnis

(Mt. 8:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Snee mzelo wdizh chul cheen Jesucrist, xaa nak Xgann Dios.

² Snee nzhé kwaan mkee Chay, xaa mxaal Dios zaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, gorna nzhé xaa:

Wii gu, xaal na tub mandad yilo ke lu,

xaa zee dexkwaa naz ze lu.

³ Nu dub gan snee yé xaa naz wen:

“Bdexkwaa gu xnaz Xaa Nabeyy;

bخال gu tub naz nali ze xaa”. [Is. 40:3]

⁴ Snee mbarlo kwaan nzhé Chay gorna mzhin Juan Xaa Nchubnis re myet tub pa naz wen. Juan nchubnis re myet, re xaa mlaa naz nawent nu mwii xaa lo Dios, zee kiib Dios jwalt kwaan mle xaa. Snee mzaa Juan kwent lo re myet.

⁵ Nu zyen doo myet yezh gro Jerusalén, nu re yezh win pa nabeyy Judea mzhin mkenzha xtizh Juan. Nu konxa mzaa re myet kwent re jwalt kwaan mle xaa, zee mchubnis Juan xaa leen yuu Jordán.

⁶ Nu yich led kamey nak xab Juan, nu nzii tub yed leen Juan. Nu lee kwaan nzhaw Juan nak mbeso, nu kwaan nzho Juan nak mzhin wen.

⁷ Juan nzaa kwent cheen Dios, nu nzhé xaa:

—Tich na nze stub xaabyi mas non ke na. Nanont na zee nyent mod kek na tich xkyelyed xaa, nel nonra xaabyi zee lo na.

⁸ Na nchubnis gu kwaan nis, per lee xaabyi zee chubnis re gu gorna xaal xaa Mbi Naban cheen Dios lo gu.

Jesús mrubnis nu mzelo nkee zhiin
(Mt. 3:13-4:17; Lc. 3:21-22; 4:1-15)

⁹ Tub mbizh mroo Jesús yezh Nazaret, yizhyo kwaan le Galilea, nu mzhin xaa pa kachubnis Juan re myet, zee mchubnis Juan xaa leen yuu Jordán.

¹⁰ Nu gorna mroo Jesús leen nis, mwii xaa lee yiba mxal, nu lee Mbi Naban cheen Dios mroo nyaadla naz leen yiba nu mla cho Jesús mod tub palom.

¹¹ Zee mbin xaa tub bos kwaan mroo naz yiba, nzhé:

—Lu nak xgaan na, xaa nkedoola na, nu nix doo nzhak lextoo na ngwii na lo lu.

¹² Zee mbe Mbi Naban cheen Dios Jesús naz wen.

¹³ Ngu Jesús tub choo mbizh pa nzho re ma wen, zee mkiil Maxuu Jesús. Zeera lee re mandad cheen Dios myaad mkanap Jesús.

¹⁴ Mzhin tub mbizh mlo xaa Juan lozhyib, nu lee Jesús ngwa yizhyo kwaan le Galilea, nu mzaa xaa kwent cheen wdizh chul cheen Dios,

¹⁵ nu nzhé xaa:

—Mzhin gaxla mbizh kwaan mleey Dios, gorna lee Dios nabeyy lo rese myet. Blaa gu naletra gu kwaan nawent nu wii gu lo Dios, nu ble gu krer wdizh chul cheen Dios.

Jesús mrezh tap xaa nzen mbal

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

¹⁶ Jesús nzhaze roo nistoo le Galilea leezha ngune Jesús lo Simón, nu wech Simón xaa le Ndres. Lee rop xaa nak xaa nzen mbal. Kagobi xaa xkyeez xaa leen nistoo zee zen xaa mbal.

¹⁷ Zee nzhé Jesús lo xaa:

—Breke gu tich na zee le na gu xaa zere myet lo Dios, kwentaxa nzen gu mbal.

¹⁸ Leeka gorzee mlaa rop xaa xkyeez xaa nu mreke xaa tich Jesús.

¹⁹ Nu nzhaze Jesús mas naz delant, zee ngune xaa lo rop xgann Zebedeo, Juan rop Chag. Nzho xaa leen tub kano. Kagobde xaa xkyeez xaa.

²⁰ Zee mrezh Jesús rop xaa ne. Nu leeka gorzee mlaa xaa xuz xaa Zebedeo kwaan re mos, xaa nkee zhiin lo xaa leen kano, nu lee rop wech xaa mreke tich Jesús.

Jesús mloo mbi mal lextoo tub xaa

(Lc. 4:31-37)

²¹ Nu mzeeb xaa yezh Capernaum zhe sab, zhe kwaan nzholl re nu, xaa Israel, lo Dios. Nu mzeeb Jesús leen tub yoo pa nkasa nu nseed nu xtizh Dios, nu mzelo xaa mseed xaa re myet kwaan nzhi zee.

²² Nu mdedyall doo re xaa nzhon xaa re kwaan nlu Jesús, nel nseedra Jesús kwaan yalnabeyy ke re maestr, xaa nlu xtizh Dios.

²³ Nu leen yoo paro nkasa re xaa, nzo tub xaa nzho mbi mal lextoo. Nu mbazhe xaa nu nzhé xaa:

²⁴ —¿Chozhiin mzhin lu lo nu Jesús, xaa Nazaret? ¿Che nze lu lux lu nu? Nlabeyy na lu, ne na lee lu nak Xaa Nzhu, xaa nze lo Dios.

²⁵ Jesús mgalno mbi mal nu nzhé:

—¡Bsaaw rool! ¡Broo lextoo xaa ne!

²⁶ Zee lee mbi mal mle zee mzhíb xaa yizhgutye stub welt, nu gorzee lee mbi mal mrazhe nye doo nu mroo lextoo xaa.

²⁷ Nu rese xaa nzhi zee mdedyall doo. Nu mnab-dizh xaa lo wechxinn xaa nu nzhé xaa:

—¡Yisutisuti! ¿Cho kwaan kwaane? Xaa ne nlu duzna re kwaan nanet be, nu axta nabeyy xaa lo re mbi mal nu nzhona xtizh xaa.

²⁸ Nu zeesi, lijer doo mbin re xaa kwaan mle Jesús dubse naz yizhyo kwaan le Galilea.

Jesús msekwen xnaazhap Pér

(Mt. 8:14-17; Lc. 4:38-41)

²⁹ Nu gorna mroo Jesús pa nkasa nu nseed nu xtizh Dios, zee mbe Simón rop Ndres xaa garli Simón nu noka Juan rop Chag nzha kwaan lee xaa.

³⁰ Nu lee xnaazhap Simón nzho loon nel ne nzak me, nlen me xlee. Nu gorna mzhin Jesús, zee nzhé re xaaya lo Jesús.

³¹ Zee lee Jesús mbii gax lo me nu mzen yaa me, nu mlis xaa me. Leeka gorzee lee xlee mroo cho me, nu mzaa me kwaan ndaw re xaa.

³² Gorna nzeyaaz mbizh, zee ngwano re xaa re xaa ne nzak lo Jesús, nu re xaa nzho mbi mal lextoo.

³³ Nu rese xaa yezh mkasa roo yoo pa nzo Jesús,

³⁴ zee msekwen Jesús re xaa ne nzak, nu re xaa nzak reta klas yalyizh. Nu mlóo Jesús zyen mbi mal lextoo re myet. Nanlaat Jesús nii re mbi mal, nel nela re mbi mal cho nak Jesús.

Jesús nzo yizhyo Galilea

(Lc. 4:42-44)

³⁵ Nu garziil doo nguxche Jesús mroo xaa, nzha xaa tub pa nzhekla xaa zo techosa xaa, zee wdizhno xaa Dios.

³⁶ Simón nu re wechxinn Simón nkwaan re xaa Jesús.

³⁷ Nu gorna nguzhal Jesús lo xaa, zee nzhé xaa lo Jesús:

—¡Rese xaa kakwaan lu!

³⁸ Per lee Jesús nzhé lo re xaa:

—Chaa gu ya be re yezh nzhi gax nee, zee za na kwent xtizh Dios lo rese xaa nzho baa, nel kwaanzee nzhal na le na.

³⁹ Jesús mkanze leen rese yezh kwaan nzhi yizhyo Galilea, nu mzaa xaa kwent xtizh Dios leen yoo pa nkasa nu nseed nu xtizh Dios. Noka mlloo xaa mbi mal lextoo re xaa.

Jesús msekwen tub xaa nyall cho

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

⁴⁰ Nu mzhin tub xaa nyall cho lo Jesús, zee mkichxub xaa lo Jesús nu dub lextoo xaa ngunaab jabor lo Jesús, nzhé xaa:

—Chelee lu nzhekla lu, nzho mod sekwen lu na lo yalyizh ne.

⁴¹ Jesús mles lextoo ngune xaa, nu mgal cho xaa, zee nzhé Jesús lo xaa:

—Nzhekla na, gakwen lu.

⁴² Leeka gorna ngunii Jesús lo xaa, ngokwen xaa nu ngok nzhuul xaa lo yalyizh.

⁴³⁻⁴⁴ Zee nzhé Jesús lo xaa:

—Nik tub kwaan nayét lu lo re myet. Gwa lo ngwleyy zee wii xaa lo lu, zee né xaa lee lu ngokwenla. Nu bzaa gon kwaan mnabeyy Ches,

kwaan nzaa xaa nzhakwen yalyizh kwaan nyall cho, zee ne rese myet lee lu ngokwenla.

⁴⁵ Zee mlaa xaa Jesús nya xaa, per lee xaa ne gorna nya xaa nzhé xaaya lo re myet, lee xaa ngokwenla. Kwaanzee nyentra mod zeeb Jesús leen yezh, zee mlake Jesús naz wen, nel nyentra mod zeeb Jesús sbaasa. Per zyen doo xaa rese yezh nya lo Jesús.

2

Jesús msekwen xaa mdeen

(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

¹ Zee mbare Jesús yezh Capernaum, nu nzhala lak mbizh zeera mbin re xaa lee Jesús nzho leen li tub xaa.

² Nu lijer doo mkasa zyen doo xaa. Nixa naz roo yoo nagaltra kwi re xaa, zee mzaa xaa kwent xtizh Dios lo re xaa.

³ Tap xaa nzeno tub xaa mdeen lo Jesús.

⁴ Nu nel nzhi doo xaa, nanaat lugar zeeb xaa yino xaa xaa ne lo Jesús. Zee mtexoob xaa xaa naz yek yoo. Nu mxal xaa tub tik yek yoo, zeera mzaa lugar msela xaa dub yag mdeen paro nzo Jesús.

⁵ Nu gorzee mzeen Jesús lee re xaa nzeno mdeen ngwii lo Dios, zee nzhé Jesús lo xaa mdeen:

—Xgaan, lee re jwalt cheen lu ngulola mzhe.

⁶ Per zee nzob lak maestr, xaa nlu xtizh Dios, nu mle xaa xgab leen lextoo xaa:

⁷ “¿Choonon sbaa nzhedizh xaa ne? Kwenta Dios nzhedizh xaa. Nyent cho xaa nzho mod chee jwalt, nebse Dios.”

⁸ Per lee Jesús nela cho xgab nle re maestr, zee nzhé Jesús lo xaa:

—¿Chozhiin sbaa nle gu xgab?

⁹ ¿Cho kwaan nzak gu? ¿Cho kwaan mas nana-gant yé na lo xaa ne nzak: “Ngulola mzhe re jwalt cheen lu”, o sekwen na xaa ne nzak nu yé na lo xaa: “Guxche, bzen xkag lu nu zyaa”?

¹⁰ Le na kwaane lo gu, zee wii gu lee na nkano yalnabeyy chee re xjwalt gu, nel lee na nak Xaa Mzhin Ngok Myet.

Kwaanzee nzhé Jesús lo xaa mdeen:

¹¹ —Guxche. Zen xkyag lu, nu zyaa garli lu.

¹² Gorzee mzoli xaa mdeen, nu mzen xaa xkyag xaa, nya xaa. Rese xaa nguneya ndedyall xaa, mbill xaa lo Dios, nzhé xaa:

—¡Yisutisuti! ¡Tira zer ne be lo tub kwaan snee!
¡Dios nle kwaan gro doo!

Jesús mrezh Leví

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³ Nu zeera mroo Jesús leen yezh, nzha xaa naz roo nistoo stub welt, zee mkasa zyen doo myet lo xaa. Nu mzelo xaa mseed xaa re xaa.

¹⁴ Gorna nzhaded Jesús roo yoo paro nzob Leví, xgann Alfeo, xaa ntop demi kwaan nya naz Roma, zee nzhé Jesús lo xaa:

—Breke tich na.

Zee nguxso xaa, nu mreke xaa tich Jesús.

¹⁵ Ngulo mded kwaane, zee ngwa Jesús garli Leví nu ndaw xaa kwaan re xaa ntop demi, nu re xaa nzeb jwalt, nu re xaa mseed lo Jesús, nel zyen re xaa nzeb jwalt nreke tich xaa.

¹⁶ Nu gorna ngune re maestr nu re fariseo lee Jesús kayaw kwaan re xaa nzeb jwalt, nu kwaan re xaa ntop demi, zee nzhé xaa lo re xaa mseed lo Jesús:

—¿Chozhiin nzhaw xmaestr gu kwaan re xaa ntop demi, nu kwaan re xaa nzeb doo jwalt?

¹⁷ Gorna mbin Jesús kwaane zee nzhé xaa lo re xaa:

—Xaa nanet nzak, nankint xaa zee doktor, per lee re xaa ne nzak, xaa zee nkin doktor. Nanzhalt na kwezh na re xaa wen, lee na nzhal kwezh re xaa nzeb jwalt.

*Ngunaab xaa lo Jesús cheen kwaan nkwan xaa
(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)*

¹⁸ Re xaa mseed lo Juan nu re fariseo nkwan xaa gorna nanzhawt xaa nik tik kwaan, kwaanzee mbiid re xaa lo Jesús nu nzhé xaa:

—¿Chozhiin nkwan re xaa mseed lo Juan nu re xaa kaseed lo fariseo, per lee re xaa kaseed lo lu nakwant xaa?

¹⁹ Jesús nzhé:

—Ble gu xgab kwaane. Nyent mod le gu zee kwan re xaa nzho jondang zee nagawt xaa, gorna lee xaa kachelya nzoka kwaan re xaa.

²⁰ Per zhin tub mbizh wee xaa xaa kachelya; nu gorna zhin mbizh ba, zeesi lee re xaa nzhaal kwan nu nagawt xaa nik tub kwaan.

²¹ Nik tub xaa nakobdet tub lee ler kub cho tub lee ler gox, nel lee ler kub ndop zee mas chaza ler gox, nu zee nyentra mod le xchiin xaaya.

²² Nu nixa nangot xaa xis ub kwaan kub leen mbud yed gox. Nel lee xis ub kwaan kub gorna yixooba chaza mbud yed gox. Zee lee xis ub kwaan nzho leena xo nu lee mbud lux. Kwaanzee lee xis ub kwaan kub nzhaal yo leen tub mbud yed kub.

Lee xaa mseed lo Jesús mtop son nzhobxtil zhe sab

(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

²³ Nu zhe sab, zhe kwaan nzholl re nu lo Dios, lee Jesús nzhaze wen pa mgaan xaa nzhobxtil. Nzhaze re xaa nzha xaa, lee re xaa mseed lo Jesús mzelo mtop son nzhobxtil.

²⁴ Zee lee re xaa fariseo, nzhé lo Jesús:

—¿Chozhiin nle re xaa nreke tich lu kwaan ba, kwaan nanzhaalt le be zhe sab?

²⁵ Jesús mkeb nzhé:

—¿Che zer lab gu Xkyech Dios, kwaan mle David leezha ngok nlaan xaa nu ngok nlaan re wechxinn xaa nu nkin xaa kwaan gaw xaa?

²⁶ Zee lee David mzeeb leen yidoo cheen Dios, leezha ngu Abiatar ngwleyy non doo zee, nu ndaw David pan kwaan mzhil xaa lo Dios, kwaan nyent mod gaw re xaa, kwaan nebse re ngwleyy nzho mod gaw. Nu lee David mzaaya ndaw re xaa nzhake tich David.

²⁷ Lee Jesús nzhé lo re xaa:

—Zhe sab mdexkwaa Dios zee deed wen re myet, nu namdexkwaat Dios re myet zee nabeyy zhe sab lo myet.

²⁸ Kwaanzee na nabeyy lo zhe sab, nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet.

3

Jesús msekwen xaa mbizh yaa

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

¹ Stub welt mbare Jesús mzeeb pa nkasa nu seed nu xtizh Dios, nu baa nzo tub xaa mbizh yaa.

² Nu lee lak xaa nzob ngwii, ne che sekwen Jesús yaa xaa, zhe sab, zhe kwaan nzholl nu lo Dios, zee kwaan xaa mod gaazh xaa kwaan tich Jesús.

³ Zee nzhé Jesús lo xaa mbizh yaa:

—Guxso, nu bzo xsaww lo rese xaa.

⁴ Nzhé Jesús lo re xaa:

—¿Xomod nzhé wdizh kwaan mkee Ches? ¿Cho kwaan nzho mod le be zhe sab, kwaan wen o kwaan nawent? ¿Che wen sekwen xaa tub xaa, o che wen gut xaa tub xaa?

Per nik tub xaa namkebt, rese xaa zheta mri.

⁵ Jesús mnayii doo mwii lo re xaa nzhi lo xaa, nu nales doo ngok lextoo Jesús ne re xaa, nel namlest lextoo re xaa ne xaa, xaa mbizh yaa. Zee nzhé Jesús lo xaa mbizh yaa:

—Bseli yaa lu.

Nu gorna mseli xaa yaa xaa, gorzeeka ngokwena.

⁶ Zee lee re xaa fariseo mroo mzhaal xaa kwaan re xaa nreke tich rey Herod, zee mkwaan xaa mod gut xaa Jesús.

Mkasa zyen doo myet roo nistoo

⁷ Zee mroo Jesús naz baa, zee mzhin xaa roo nistoo kwaan re xaa mseed lo xaa. Nu zyen doo myet xaa yizhyo Galilea mreke tich xaa.

⁸ Noka re xaa yizhyo le Judea, nu re xaa yezh gro Jerusalén, nu re xaa yizhyo le Idumea ngwa lo Jesús; noka myaad re xaa nzho stub lad roo yuu Jordán lo Jesús, noka myaad re xaa xchop yezh gro le Tiro nu Sidón lo Jesús. Nu zyen myet mbin re kwaan mle Jesús, zee mbiid re xaa lo Jesús.

⁹ Zee nzhé Jesús lo re xaa mseed lo xaa:

—List bzo gu tub kano yixooob na leen, nel zyen doo myet nzeke tich na, nu ntaaw doo re xaa na.

¹⁰ Sbaa nzhé Jesús nel zyen doo xaa ne nzak msekwen xaa, zee mtaaw doo re xaa Jesús nel nzhekla re xaa gal re xaa cho Jesús, zee yikwen re xaa.

¹¹ Nu gorna ngune re mbi mal kwaan nzho lextoo re myet lo Jesús, zee mlebi mbi mal re xaa lo yo lo Jesús, nu mrazhe re mbi mal, nzhé re mbi mal:

—Lu nak Xgann Dios.

¹² Zee lee Jesús mgalno re mbi mal zee, nu nzhé xaa lo re mbi mal:

—Nik tub lo nayét gu nen cho nak na.

Jesús mleey chiibchop xaa kayaa yalnabeyy lo xaa

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

¹³ Nguxooob Jesús yek yi nu mrezh xaa re xaa nzhekla xaa, zee ngwa re xaa ne lo Jesús.

¹⁴ Zee mleey Jesús chiibchop xaa reke tich xaa, zee xaal xaa xaa zaa xaa kwent xtizh Dios.

¹⁵ Nu lee Jesús mzaa yalnabeyy lo re xaa zee koo xaa re mbi mal lextoo re myet.

¹⁶ Chiibchop xaa ne nak xaa mleey Jesús:

Simón (xaa mlole Jesús Pér),

¹⁷ Chag,

Juan (rop wech xgann Zebedeo, nu rop xaa ba mlole Jesús Boanerges, kwaane nii: “Xaa nii kwenta ngwzi”);

¹⁸ Ndres,

Lip,

Tol,

Teo,

Max,

Chag (xgann Alfeo),
 Tadeo,
 Simón (xaa nkedoola lazh),
¹⁹ Judas Iscariote (xaa zaa Jesús lo re xaa gut xaa).

Nzhé xaa lee Jesús nkano yalnabeyy cheen mer Maxuu

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nu ngulo mded kwaane, zee mzeeb Jesús leen tub yoo. Nu stub welt zyen doo myet mri dub welt lo Jesús nu lo re xaa mseed lo xaa, nixa nyent mod gaw xaa.

²¹ Nu gorna mbin re sawlizh Jesús kwaane zee ngwa xaa zee yaxii xaa xaa, nel nzhé re xaa:

—Nzhak naxen xaa.

²² Zee mzhin re maestr xaa nlu xtizh Dios yezh Jerusalén pa nzo Jesús, nu nzhé xaa lo re xaa nzhi baa:

—Lee Jesús nkano yalnabeyy cheen Beelzebú, xaa nak mer Maxuu, xaa nak rey cheen rese mbi mal, kwaanzee Beelzebú mzaa yalnabeyy lo Jesús, zee nzho mod ngoo Jesús mbi mal.

²³ Nu mrezh Jesús re xaa pa nzo Jesús, zee mzaa Jesús tub kwent nabix lo xaa zee ne xaa xomod naka. Nu nzhé Jesús:

—¿Che nle gu xgab koo Maxuu leeka Maxuu?

²⁴ Chelee tub yezh nzhak chop tant nu dil xaa kwaan leeka re sawlazh xaa, nadiit yezh ba xche.

²⁵ Noka chelee re xaa nzho tubka yoo nzhak chop tant kwaan leeka re sawlizh xaa nu ndil xaa kwaan leeka re xaa, nadiit re sawlizh xaa ba xche.

²⁶ Kwaanzee chelee Maxuu dil kwaan leeka Maxuu, nadiit yalnabeyy cheen Maxuu xche. Telisa lee Maxuu lux.

²⁷ Nu sbaaka, nik tub xaa nyent mod zeeb leen li tub xaa ngezh, lewann xaa rese kwaan nkano xaa, chelee xaa nakadot xaa xaa yilo. Kado xaa xaa, zee nzho mod wee xaa re kwaan nkano xaa leen li xaa.

²⁸ Wlipa na kwaane. Nzho mod chee Dios reta klas jwalt kwaan nle xaa axta re kwaan nge xaa lo Dios.

²⁹ Per loka xaa nge lo Mbi Naban cheen Dios, nacheetra Dios jwalt ne. Kwaane nak tub jwalt kwaan nkened lextoo xaa tira.

³⁰ Kwaane ngunii Jesús nel nzhé re xaa lee Jesús nkano yalngezh cheen Maxuu.

*Xnaa Jesús nu re wech Jesús
(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)*

³¹ Zee mzhin xnaa Jesús nu re wech Jesús pa nzo Jesús. Nu mlaz re xaa naz jwer, zee mxaal xaa tub xaa yichezh Jesús.

³² Nu zyen doo xaa nzob dub welt lo Jesús, zee nzhé xaa lo Jesús:

—Lee xnaa lu nu re wech lu nzhi naz jwer kabezh lu.

³³ Nu mkeb Jesús nzhé:

—¿Cho nak xnaa na nu re wech na nu re bzan na?

³⁴ Nu mwii Jesús lo re xaa nzob dub welt lo Jesús, nu nzhé xaa:

—Wii gu, nee nzhi re wech na, nu xnaa na.

³⁵ Loka cho nle kwaan nzhekla Dios, re xaa zee nak mod wech na, nu bzan na, nu xnaa na.

4

*Kwent nabix cheen xaa nchech nzhobxtil lo yo
(Mt. 13:1-23; Lc. 8:4-15)*

¹ Stub welt mzelo Jesús mseed zyen doo myet roo nistoo. Nel zyen doo xaa mri lo xaa zee nguxoob xaa leen tub kano, nu mzob xaa leen kano kwaan nzhob lo nistoo. Lee re myet mri roo nistoo.

² Zee mlu xaa zyen doo kwaan lo re xaa kwaan kwent nabix. Nu nzhé xaa lo re xaa:

³ —Kenzha gu kwent kwaan za na. Tub welt lee tub xaa nchech nzhobxtil lo yo.

⁴ Leezha kachech xaa nzhobxtil lo yo, rola mla leen naz, zee nzha re mbyin nu ndawa.

⁵ Zlaka mla lo ke pa nyent zyen yo. Nzhobxtil ba lijer doo mlen nel nyent zyen yoo pa mlaya.

⁶ Per gorna mlen mbizh nu mla doo neey, zee mbizha nel nagrot nzho loxa.

⁷ Zlaka mla leen yag yich, zee lee yag yich mdina, zee namzaata xle.

⁸ Per lee stub naz nzhobxtil kwaan mla lo yo wen, chul doo mxena nu chul doo ngoka. Tub nzhobxtil mzaa galbchii nzhobxtil, stuba mzaa chongal nzhobxtil, nu stuba mzaa tub gayoo nzhobxtil.

⁹ Nu nzhé xaa:

—¡Loka xaa nzob nzha, nzhaal gon kwaane!

¹⁰ Leezha mlake nebse Jesús kwaan chiibchop xaa mseed lo xaa nu zlak xaa kwaan nzhi gax lo xaa, mnabdizh re xaa xomod nak kwent kwaan mzaa xaa.

¹¹ Zee nzhé Jesús:

—Dios mzaa yo yek re gu zee ne gu xomod nak re kwaan nanyunt cheen pa nabeyy Dios; per lee lo stub naz xaa kwaan nanreket tich na, nii na duzna kwent nabix lo xaa.

¹² Zee nixa wii xaa naluta lo xaa, nixa gon xaaya nalata yek xaa, zee nalaat xaa kwaan nawent kwaan kale xaa zee nacheet Dios jwalt cheen xaa.

¹³ Zee nzhé Jesús lo re xaa:

—¿Che nanlat kwent ne yek re gu? ¿Xomod la stub naz kwent nabix yek gu?

¹⁴ Xaa nchech nzhobxtil lo yo nak kwenta tub xaa nzaa kwent xtizh Dios.

¹⁵ Re xaa nak mod ben kwaan mla leen naz, nak re xaa sbaasa nzhon xtizh Dios, zee nze Maxuu nkiib xtizh Dios lo xaa, kwentaxa nak nzhobxtil kwaan mla leen naz kwaan ndaw mbyin.

¹⁶ Stub naz xaa nak kwenta ben kwaan mla lo ke pa nyent zyen yo; nu nyakdoola xaa mkayaa xaa xtizh Dios gorna mbin xaaya.

¹⁷ Per nak xaa mod nzhobxtil kwaan nanecht nzho lox, kwaanzee nanyet nzo xaa lo xtizh Dios. Nu gorna nzhin yalzi lo xaa lo xtizh Dios nu nrenal xaa xaa, zee nlaa xaa Dios.

¹⁸ Stub naz xaa nak kwenta nzhobxtil kwaan mla leen yag yich; nzhon xaa xtizh Dios,

¹⁹ per nle doo xaa xgab re kwaan yizhyo ne, nu nzoblazh doo xaa demi nu rese kwaan yizhyo ne, nu re kwaane nkade xaa, zee nluux xtizh Dios leen lextoo xaa. Xaa ne nak kwenta nzhobxtil kwaan namzaat xle.

²⁰ Per stub naz xaa nak kwenta nzhobxtil kwaan mla lo yo wen. Nzhon xaa xtizh Dios, nu nkayaa xaaya kwaan dub lextoo xaa. Xaa ne nak kwenta son kwaan mzaa galbchii nzhobxtil por tub nzhobxtil, zlak xaa nak kwenta son kwaan mzaa chongala, nu zlak xaa nak kwenta son kwaan mzaa gayooya.

Kwent cheen xni
(Lc. 8:16-18)

²¹ Jesús nzhé stub welt:

—Nik tub xaa nankeet xni bruj nu nsaaw xaa yeka kwaan tub almud o chep xaaya xan loon, sinka nzob xaaya pa ya zee zaaya xni lo re xaa nzho leen yoo.

²² Nik tub kwaan xlaan nyent mod nalut, nixa tub kwaan nzholaan nyent mod nanet re xaa loya.

²³ ¡Loka xaa nzob nzha, nzhaal gon kwaane!

²⁴ Wen kenzha gu re kwaan nii na. Leeka medid kwaan nchiix gu kwaan nzaa gu lo stub naz xaa, leeka sbaa chiix Dios kwaan zaa xaa lo gu, nu axta masra zaa xaaya lo gu.

²⁵ Nel re xaa kwaan nkano kwaan, masraya kayaa xaa; per lee re xaa nankanota axta chep re kwaan nkano xaa yiib lo xaa.

Chop kwent nabix cheen xomod nak pa nabeyy
Dios
(Mt. 13:31-35; Lc. 13:18-19)

²⁶ Kwaane nzhé Jesús:

—Nal za na stub kwent zee ne gu nen xomod nak pa nabeyy Dios. Leeya nak kwenta tub xaa mlo ben lo yo.

²⁷ Nixa naxna nixa nanaxnat xaa zhe nu yaal, per lee ben nlen nu nrooya, per nanet xaa xomod nrooya,

²⁸ nel yizhyo nserooya. Yilotlaka nlen xkocha, zeera nzhib yaaya, nu gw luzhtlaka nzaaya son.

²⁹ Leezha nla xyecha, zee nchoog xaaya kwaan syer nel mzhinla mbizh kwaan ndopa.

³⁰ Kwaane nzhé Jesús:

—Nal za na stub kwent nabix lo gu, zee ne gu xomod nak pa nabeyy Dios.

³¹ Leeya nak kwenta tub bizh cheen mostas. Bizh ne nak bizh kwaan mas chut lo rese bizh.

³² Per leezha nxeen xaaya nu nlena nrooya, nu nzhak zyen ram cheena, nu nzaaya xkal. Nu ndexkwaa re mbyin xlaaz ma loya.

³³ Snee mlu Jesús xtizh Dios kwaan kwent nabix, kwenta re kwent ba. Snee nii xaaya axta paro laya yek re xaa.

³⁴ Leezha nii xaa lo re myet duzna kwaan kwent nabix nii xaa lo re xaa, per leezha ngulo nlake xaa kwaan re xaa mseed lo xaa, zeera nii xaaya klar lo re xaa.

*Mbi nu nistoo nzhon xtizh Jesús
(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)*

³⁵ Leeka zhe zee gorna ngulo ngwaaz mbizh, zee nzhé Jesús lo re xaa mseed lo xaa:

—Chaa gu, ya be stub ta roo nistoo.

³⁶ Nu mlaa xaa rese xaa nzhi zee nu nguxoob re xaa leen kano kwaan nguxoob Jesús leen, nu nzha re xaa. Nu noka mreke zlak kano tich re xaa.

³⁷ Nu mzelo tub mbi dox doo mroo, nu mzelo nistoo mgun nu axta mzeeba leen kano.

³⁸ Per lee Jesús mkoo tub kwaan yek nu naxna xaa naz tras leen kano. Zeera mlloo xaa mkaal lo Jesús nu nzhé xaa:

—Maestr, ¿che nanlet lu xgab nu mer law re be leen nistoo?

³⁹ Zee nguxche Jesús nu mgalno xaa mbi nu nzhé xaa:

—¡Kexa! ¡Zheta!

Mlaz mbi, nu lee nistoo zheta ngok.

⁴⁰ Zee nzhé xaa lo re xaa mseed lo xaa:
 —¿Chozhiin tant nzheb doo gu? ¿Che nangwiit gu lo Dios?

⁴¹ Per mzheb doo re xaa nu mdedyall xaa, nu nzhé xaa lo re wechxinn xaa:

—¿Cho xaa ne? ¡Era gro doo kwaan nle xaa ne!
 ¿Chozhiin axta mbi nu nistoo nzhon xtizh xaa?

5

Xaa yezh Gadara, xaa nzho mbi mal lextoo

(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

¹ Nu gorna mzhin Jesús stub ta roo nistoo, yizhyo cheen re xaa Gadara,

² mla Jesús leen kano. Zee mzhin tub xaa nkanze leen yeer, pa nyu re xaa ngut, nu mzhin xaa lo Jesús. Xaa ne nzho mbi mal lextoo.

³ Leen yeer pa nyu re xaa ngut nak li xaa. Nik tub xaa nalet gan kado xaa nixa kwaan kaden.

⁴ Nel zyen welt nzha kado xaa yaa xaa nu nii xaa kwaan kaden, per nle xaa gan nle praa xaaya; nu nik tub xaa nayet lo xaa.

⁵ Yaal nu zhe nkanze xaa leen yeer pa nyu re xaa ngut nu nkanze xaa leen yi. Mbazhe xaa, nu leeka lee xaa ngin xaa kwaan ke.

⁶ Zitra ngune xaa lo Jesús nu mrexonn xaa mkichxub xaa lo Jesús.

⁷⁻⁸ Zee nzhé Jesús:

—Mbi mal, broo lextoo xaa ne.

Zee dub gan mbazhe xaa nzhé xaa:

—Jesús. ¡Laa, nateedt lu nu bid! ¡Lu nak Xgann Dios yiba! Naab na lo lu, nateedt lu nu bid.

⁹ Zee mnabdizh Jesús:

—¿Cho le gu?

—Nu le Zyen Doo —nzhé xaa—, nel zyen doo nu.

¹⁰ Zee lee re mbi mal ngunaab doo jabor lo Jesús, zee nakoot xaa mbi mal yizhyo ba.

¹¹ Gax cho yi zee nzhi zyen kuch, ma kayaw.

¹² Zee lee re bi mal zee ngunaab jabor lo Jesús:

—Bxaal nu naz lo re kuch, nu blaa zeeb nu lextoo ma.

¹³ Jesús mzeyal. Zee mroo re mbi mal lextoo xaa, nu mzeeb re mbi lextoo re kuch, kan chop mil kuch nzhi baa. Nu leeka gorzee mzelo re kuch mrexonn mkato naz yat mla axta leen nistoo. Nu ngwep re ma nis nu tira ngut ma.

¹⁴ Nu re xaa nkano re kuch mrexonn nya nu nzhé xaaya lo re xaa nzhi wen nu lo re xaa nzho yezh, nen cho kwaan ngok. Zee zyen xaa ng-waselach nen cho kwaan ngok.

¹⁵ Leezha mzhin xaa pa nzo Jesús, zee ngune re xaa lo xaa ngu mbi mal lextoo; nzobla, nak xab, nu ngokwenla xaa, zee mzheb doo re xaa.

¹⁶ Nu re xaa ngune xomod ngok xaa ngu mbi mal lextoo, nu xomod ngok re kuch, mzaa xaa kwenta lo stub naz xaa.

¹⁷ Zee ngunaab re xaa jabor lo Jesús nu nzhé xaa:

—Broo nee, nakwaztra lu nee.

¹⁸ Leezha mbare Jesús leen kano, lee xaa ngu mbi mal lextoo ngunaab xaa jabor lo Jesús, nzhé:

—Laa reke na tich lu.

¹⁹ Per lee Jesús namzeyalt, zee nzhé Jesús lo xaa:

—Zyaa garli lu nu lo re sawlizh lu, guzh kwaan mle Xaa Nabeyy lo lu, nu xomod mles lextoo xaa ne xaa lu.

²⁰ Zee nya xaa, nu mzaa xaa kwenta lo re chii yezh kwaan le Decápolis re kwaan gro doo mle Jesús lo xaa. Nu rese xaa mdedyall doo.

Jesús msekwen tub ngwnaa nu mseban xchap Jairo

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹ Leezha mbare Jesús nyaad leen kano, leezha ngwa xaa stub ta roo nistoo, zyen doo xaa mri lo xaa roo nistoo.

²² Zee lee tub xaa le Jairo, xaa nabeyy pa nkasa nu nseed nu xtizh Dios, mzhin gax xaa lo Jesús, nu mkichxub xaa lo Jesús.

²³ Zee ngunaab xaa tub jabor kwaan dub lextoo xaa, nu nzhé xaa:

—Merla yilo yet xchap na. Le tub jabor lo na, chaa ya be zee zhiib lu yaa lu yek mad, zee gakwen mad zee ban mad.

²⁴ Jesús ngwa kwaan lee xaa. Nu zyen doo xaa mreke tich xaa nu ndaaw doo xaa.

²⁵ Nu lo re xaa nzha tub ngwnaa, me nzhala chiibchop liin tubka nded ren lextoo.

²⁶ Bid doo kaded me. Rese xdemi me mzaa me lo re doktor nu nanet me gakwen me, nel lee yalyizh cheen me masra nzharoo.

²⁷ Leezha mbin me re kwaan kale Jesús, mrep me xsaww lo re xaa nzhi lo Jesús, zee mzhin me tich Jesús, nu mgal me cho xab xaa,

²⁸ nel mle me xgab: “Chelee na gal na cho xab Jesús, zee gakwen na”.

²⁹ Gorna mgal me xab Jesús, gorzee lee ren mlaz, nu mzeen me lee yalyizh cheen me ngokwen.

³⁰ Leeka gorzee mzeen Jesús, lee Jesús msekwen tub myet kwaan nebse yalngezh cheen xaa, zee

myek xaa nu mnabdizh xaa lo re xaa nzhake tich xaa:

—¿Cho mgal cho xab na?

³¹ Re xaa mseed lo xaa nzhé:

—Wii, ntaaw re xaa lu, nu mnabdizhra lu: “¿Cho mgal cho xab na?”

³² Per lee Jesús mwii dub welt zee ne xaa cho xaa mgal cho xab xaa.

³³ Zee lee ngwnaa ne nxizh doo lo yalnacheb nel mzheb doo me, nel sbaa nzhé Jesús. Zee mbii me gax lo Jesús nu mkichxub me lo xaa, nu mzaa me rese kwent lo xaa.

³⁴ Zee nzhé Jesús lo ngwnaa ne:

—Xchap na. Nel mwii lu lo Dios, zee ngokwen lu. Wen nya lu nal, nel ngulola ngokwen lu yalyizh cheen lu.

³⁵ Kaniika Jesús, lee lak xaa sawlizh Jairo mzhin lo Jairo. Nu nzhé xaa lo Jairo:

—Ngulola ngut xchap lu, nankintra nii lu lo maestr.

³⁶ Per leezha mbin Jesús kwaan nzhé re sawlizh Jairo, zee nzhé Jesús lo Jairo:

—Nazhebt lu, nebse bwii lo Dios.

³⁷ Nu namzaat xaa diizh reke mas xaa tich xaa, nebse Pér, Chag nu Juan, wech Chag.

³⁸ Nu leezha mzhin Jesús garli Jairo, ngune xaa lee re xaa nzhi baa nzhonn nu mbazhe re xaa.

³⁹ Mrep xaa leen yoo nu nzhé xaa:

—¿Chozhiin tant nkee gu rezh nu nzhonn gu? Nel nanguta mad, nebse naxna mad.

⁴⁰ Mxizhno re xaa Jesús. Per lee Jesús mlloo re xaa leen yoo nu mbe xnaa mad nu xuz mad nu yon xaa mseed lo xaa, nu mzeeb xaa pa nax mad.

⁴¹ Zee mzen Jesús yaa mad nu nzhé xaa lo mad:

—Talita kumi. (Wdizh ne nii: “Mad, ¡guxche!”)

⁴² Tas nguxche mad nu mze mad; chiibchop liin nzho mad. Nu rese xaa mdedyall ngune kwaane.

⁴³ Jesús nzhé:

—Nik tub lo nayét गया.

Nu nzhé xaa:

—Zaa gu kwaan gaw mad.

6

Jesús mzhin Nazaret

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

¹ Mroo Jesús naz ba, zee nya xaa naz lazh xaa, kwaan re xaa mseed lo xaa.

² Leezha ngok zhe sab, zhe kwaan nzholl re nu lo Dios, zee mzelo Jesús mseed re myet, pa nkasa nu nseed nu xtizh Dios. Mdedyall re xaa gorna mbin xaa kwaan nzhé Jesús. Zee nzhé re xaa lo wechxinn xaa:

—¿Pa mseed xaa ne re kwaan nzhak xaa? ¿Che Dios mzaa rese kwaan nzho yek xaa, zee nzho mod nle xaa re kwaan gro doo ne?

³ ¡Xaa ne nak karpinter xgann Mari! ¡Re wech xaa nak Chag, Che, Judas nu Simón nu re bzan xaa nzho leeka nee!

Kwaanzee nanont Jesús lo re xaa, nu nixa nanzhont xaa xtizh xaa.

⁴ Jesús nzhé lo re xaa:

—Nik tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, namkayaawent re sawlazzh xaa xaa nu re sawlizh xaa nu re xaa nzho li xaa.

⁵ Namlet Jesús zyen kwaan gro lazh xaa, lakse xaa mzhib xaa yaa xaa cho nu ngokwen.

⁶ Nu ndedyall Jesús ngune xaa lee re sawlazzh xaa nangwiit lo xaa. Nu zee mroo Jesús lazh xaa,

nu ngwa xaa re yezh kwaan nzhi gax nu mseed xaa re xaa nzho re yezh ba.

Jesús mxaal re xaa mleey xaa zaa kwent cheen pa nabeyy Dios

(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

⁷ Jesús mrezh chiibchop xaa kwaan mseed lo xaa, zee xaal xaa chopga xaa, nu nzhé xaa lo xaa:

—Za na yalnabeyy lo gu zee nzho mod koo gu rese mbi mal lextoo re myet.

⁸ Noka nzhé Jesús lo re xaa:

—Be gu tub garrot per naweet gu mas kwaan, nixa yex kwaan yo re xcheen gu leen, nixa kwaan gaw gu, nixa demi.

⁹ Nzhaal ke yelyed nii gu, per nanzhaalt wee gu stub naz ler.

¹⁰ Nu nzhé xaa:

—Loka xana yoo zhin gu, kwaz gu zee axta gorna yilo roo gu yezh ba.

¹¹ Nu chelee tub yezh nanzheklat kayaa gu, broo gu leen yezh ba nu brib gu yide kwaan nkee tich xkyelyed gu, zee ne re xaa yezh ba lee re sawlzh xaa mle kwaan nawent.

¹² Zee mroo re xaa ngwa, nu nzhé xaa lo re xaa zee laa xaa naletra xaa kwaan nawent nu wii xaa lo Dios.

¹³ Zyen doo mbi mal mloo xaa lextoo re myet, nu mteeb xaa anseyt cho re xaa ne nzak nu ngokwen re xaa.

Xomod ngut Juan Xaa Nchubnis

(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

¹⁴ Nu rese yezh mxonn wdizh cheen Jesús, zee mbin rey Herod re kwent cheen Jesús, nu nzhé xaa:

—Xaa ne nak Juan Xaa Nchubnis mroban, kwaanzee nzho mod nle xaa re kwaan gro doo.

¹⁵ Lee stub naz xaa nzhé:

—Lee Jesús nak Li, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

Nu lee stub naz xaa nzhé:

—Lee Jesús nak stub re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, mroban.

¹⁶ Per leezha mbin Herod re kwaane, nzhé xaa:

—¡Lee Juan xaa mxaal na nguchoog xaa yek, mroban!

¹⁷ Yilo mxaal Herod zen xaa Juan nu mlo xaa Juan lozhyib, nel nayii Herodías ne Juan, nel lee Herodías nak sa Lip, wech Herod, per mka Herod me.

¹⁸ Nel Juan nzhé lo Herod:

—Nawent nkano lu sa wech lu.

¹⁹ Kwaanzee nayii doo Herodías ne Juan, nu nzhekla me gut me Juan, per nyent mod gut me Juan,

²⁰ nel nzheb doo Herod ne Juan. Kwaanzee nkanap Herod xaa, nel ne xaa lee Juan nak tub xaabyi nambey nu nali nzo lo Dios. Nu nzaa Herod yek Herod nzhon xtizh Juan, nu gorna nzhon xaa xtizh Juan, nle doo xaa xgab.

²¹ Per tub mbizh mle Herod tub yalni gro doo, zhe kwaan nguxoob xaa liin. Nu mrezh xaa rese xaa nabeyy, nu rese xaa nabeyy lo re soldad nu rese xaa non re yezh cheen Galilea, zee mbid re xaa lo yalni cheen Herod.

²² Zee lee xchap Herodías mrep mkanii paro mzob Herod kwaan re xaa mrezh xaa. Nu lee Herod nyula doo mod mkanii me, nu noka re xaa

mrezh xaa nyula mod mkanii me, zee nzhé Herod lo me:

—Naab kwaan nzhekla lu, na zaya.

²³ Nu nzhé Herod lo me:

—Wlipa naya, loka kwaan naab lu lo na, za naya, axta nzho mod za na rol pa nabeey na lo lu.

²⁴ Nu gorzee mroo mad nu ngwanabdizh mad lo xnaa mad nu nzhé mad:

—¿Cho kwaan naab na?

Lee me nzhé:

—Na nzhekla yek Juan Xaa Nchubnis.

²⁵ Nu leeka gorzee ngwa mad lo Herod nu nzhé mad:

—¡Nal gorne nzhekla na zaa lu yek Juan Xaa Nchubnis, we na leen tub yann!

²⁶ Nales doo ngok lextoo Herod, nel ngulola nzhé xaaya lo mad. Kwaanzee mton xaa chee xaa xtizh xaa, nel zyen doo xaa nzhi garli xaa mbin kwaan nzhé xaa gorna mcheroo lo mad.

²⁷ Gorzee mxaal xaa tub soldad cheen xaa, nu nzhé xaa lo xaa:

—Gwachoog yek Juan Xaa Nchubnis.

Nu gorzee ngwa soldad leen lozhyib, nu mchoog xaa yek Juan.

²⁸ Nu mlo xaa yek Juan leen tub yann nu mzaa xaaya lo mad, zee lee mad mzaaya lo xnaa mad.

²⁹ Gorna mbin re xaa mseed lo Juan lee Juan ngut, ngwa re xaa ngunaab xaa kwerp cheen Juan zee kaach re xaa kwerp cheen Juan.

*Jesús mzaa kwaan ndaw tub gaay mil xaa
(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

³⁰ Gorna mbare re xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús, zee nzhé re xaa rese kwaan mle xaa nu rese kwaan mlu xaa lo Jesús.

³¹ Zyen doo xaa nzhi lo Jesús, nu nixa nanlat re xaa gaw xaa, kwaanzee nzhé Jesús lo re xaa mseed lo xaa:

—Laa be re xaa nee. Chaa gu ya be tub pa nyent xaa, zee nzho mod le gu deskans chep.

³² Zee ngu re xaa leen tub kano nu nzha xaa tub pa zit, pa nyent myet.

³³ Per ngune re myet lee xaa nzha, nu mlebeyy re xaa xaa, zee mrexonn rese xaa yezh nzha. Nu mas yilo re xaa yezh mzhin baa zeera mzhin Jesús kwaan re xaa mseed lo Jesús.

³⁴ Per gorna mla Jesús leen kano, mwii xaa zyen doo xaa nzhi baa. Zee mles lextoo xaa ne xaa re xaa ba, nel kwenta mbakxiil, ma nakanot xaa kanap ma nzhak re xaa. Nu mzelo xaa mlu xaa zyen kwaan lo re xaa.

³⁵ Leezha nzhazhela yizhyo, re xaa mseed lo xaa mbii gax lo xaa, nu nzhé xaa:

—Mzhela yizhyo nu nyent xaa nee to kwaan gaw xaa.

³⁶ Chech re xaa, zee yizi xaa kwaan gaw xaa re yezh nzhi gax nee, nu re rench.

³⁷ Per lee Jesús mkeb lo re xaa nzhé:

—Zaa gu kwaan gaw xaa.

Zee lee re xaa nzhé:

—Lee re kwaan gaw tub lanee xaa non doo. Mas nona ke tub lal kwaan le xaa gan kee xaa zhiin tub gayoo mbizh. ¿Che nzhekla lu yazii nu tub lanee pan, zee zaa nuya gaw re xaa ne?

³⁸ Jesús nzhé:

—¿Lak pan nkano gu? Gwasewii gu ne lak pan nkano gu.

Zee lee re xaa ngwasewii, nu nzhé xaa:

—Gaayka pan nu chopaka mbal.

³⁹ Nu mxaal Jesús re xaa zee zob lakga xaa lakga xaa lo yix wen.

⁴⁰ Nu mzob lakga xaa. Rol pa mri gayooga xaa, nu zrol pa mri choobchiiga xaa.

⁴¹ Zee mzen Jesús gaay pan nu rop mbal nu mwii xaa naz yiba, nu mzaa xaa dixkix lo Dios. Nu mlerol xaa pan nu mzaa xaaya lo re xaa mseed lo xaa, zee kiiz xaaya lo re xaa nzhi baa. Nu seeka mlerol xaa mbal, nu mzaa xaa ma lo re xaa.

⁴² Rese xaa ndaw axta paro nguzhe lextoo xaa.

⁴³ Nu mtop xaa zchiibchop chekwid pan nu mbal kwaan mlake ndaw re xaa.

⁴⁴ Kan tub gaay mil xaabyi ndaw.

Jesús mze lo nistoo

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

⁴⁵ Gwluzh ngulo mded kwaane, Jesús mxaal re xaa mseed lo xaa zee yixoob xaa leen kano nu ded xaa stub ta roo nistoo lo yezh Betsaida. Zee lee Jesús mlake lo re myet axta gorna chech xaa re xaa.

⁴⁶ Leezha ngulo mchech Jesús re xaa, zee lee Jesús nzha naz yi zee wdizhno xaa Dios.

⁴⁷ Leezha ngulo mzhel yizhyo, lee kano nzha xsaww nistoo nu lee Jesús techosa mlake naz roo nistoo.

⁴⁸ Zee leezha merla kaxni yizhyo, ngune Jesús lee re xaa mseed lo xaa nded doo bid kazeno kano nel nroo doo mbi. Nu nanlat mbi nzeno xaa kano, nzobya mbi xkano xaa naz tras. Nzhakaxnila

yizhyo lee Jesús nzhaze lo nistoo, nu mle xaa mod tub xaa tira dedyo lo re xaa.

⁴⁹ Leezha ngune re xaa lee Jesús nzhaze lo nistoo, nzhé re xaa:

—¡Besal!

Nu mbazhe re xaa,

⁵⁰ nel rese xaa mluya lo, nu mzheb doo re xaa. Per gorzee lee Jesús nzhé lo re xaa:

—Blo gu balor lextoo gu, nazhebt gu, nel naya.

⁵¹ Nu mzeeb xaa leen kano pa nzho re xaa, nu lee mbi mlaz. Ndedyall re xaa leezha ngune re xaa kwaane.

⁵² Nel namlat kwaan mle Jesús yek re xaa leezha mdiiz xaa pan kwaan ndaw re myet, nel mkaw yek re xaa.

*Jesús msekwen re xaa ne nzak yezh Genesaret
(Mt. 14:34-36)*

⁵³ Zee mded xaa stub ta roo nistoo, mzhin xaa tub yezh kwaan le Genesaret, pa mkado xaa kano roo nistoo.

⁵⁴ Gorna mla Jesús leen kano, rese xaa mlabeey xaa.

⁵⁵ Nu lee re xaa yezh mrexonn mzhib re xaa ne nzak lo da nu nzheno re xaa xaa lo Jesús, pa nzo Jesús.

⁵⁶ Palpa nzeeb Jesús, nya xaa re yezh gro nu re yezh win nu re rench, zee nyilaa re xaa re xaa ne nzak lo xbi nu roo naz. Nu naab xaa lo Jesús, zee zaa Jesús diizh gal re xaa ne cho xab Jesús, nu re xaa mgal cho xab Jesús nzhakwen.

7

Kwaan nle zee nzo nawent myet lo Dios
(Mt. 15:1-20)

¹ Tub mbizh mroo lak fariseo nu lak maestr xaa nlu xtizh Dios naz Jerusalén. Nu mzhin re xaa lo Jesús.

² Nel nzak xaa lee lak xaa mseed lo Jesús, nawent nzo lo Dios, nel nanyanagt xaa nzhaw xaa kwentaxa nii ley cheen re xey nu.

³ (Nel rese fariseo nu rese nu, xaa Israel, gorna nzhaw nu, yanertlaka yanag nu nel see mle re xey nu, xaa yilo, zee mzo wen nu lo Dios.

⁴ Noka gorna mbare nu nya nu lo xbi, yanertlaka yanag nu zeera nzho mod gaw nu. Nu zyen kwaan kwenta kwaane mlu re xey nu lo nu zee zo wen nu lo Dios, kwentaxa: nzet xaa re tas nu re yann nu re yas wen wen.)

⁵ Kwaanzee lee re fariseo nu re maestr, xaa nlu xtizh Dios, mnabdizh lo Jesús, nu nzhé:

—¿Chozhiin nangozhawt re xaa kaseed lo lu kwaan mle re xey be? ¿Chozhiin nayanagt xaa gorna gaw xaa, kwentaxa nzhé re xey be?

⁶ Zee Jesús nzhé:

—¡Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Wen, wen mzaa Chay kwent cheen gu yilo, nen xomod nak gu, leezha né xaa:

Né Dios:

“Né gu nkela gu na,
 per nanreket gu tich xnaz na.

⁷ Kanxlee nzholl re xaa lo na,
 nel rese kwaan seed re xaa nak kwaan mroo yek
 re myet.” [Is. 29:13]

⁸ Lee re gu nle rese kwaan mle xey gu, nu mlaa gu xcheen Dios stub lad.

⁹ Nu noka nzhé Jesús:

—Tub lad nted gu re wdizh kwaan mxaal Dios le gu, leel re kwaan mlu xey gu lo gu nle gu.

¹⁰ Ches nzhé lo ley: “Kela lu xuz lu nu xnaa lu”. [Ex. 20:12] Noka nzhé ley: “Xaa nge lo xuz o lo xnaa, bit gu xaa”. [Ex. 21:17]

¹¹ Per gu mbezh nzho mod nii gu lo xuz gu nu lo xnaa gu: “Nagarlot le na yudar rop gu nel rese kwaan mlake lo na nak korban”. (Wdizh ne nii: “Leeya mzala na lo Dios”.)

¹² Nu nzhak re gu kwenta re xaa sbaa mbezh, nanzhaaltra le xaa yudar xuz xaa nu xnaa xaa.

¹³ Sbaa nle nanont gu xtizh Dios gorna nlu gu re kwaan mlu re xey gu lo gu. Nu zyen kwaan kwenta kwaane nlu gu.

¹⁴ Zee mrezh Jesús rese xaa nu nzhé xaa:

—Kenzha gu kwaane nu bin guya.

¹⁵ Nik tub kwaan nzeeb leen lextoo xaa le nawent nzo xaa lo Dios, nel re xgab nawent kwaan nroo lextoo xaa, kwaanzee nle nawent nzo xaa lo Dios.

¹⁶ ¡Re gu nzob nzha, nzhaal gon kwaane!

¹⁷ Leezha ngulo mlaa Jesús re xaa zee, zee mzeeb Jesús leen tub yoo kwaan re xaa mseed lo xaa. Nu lee re xaa mseed lo xaa mnabdizh lo xaa:

—¿Xomod nak kwent kwaan nguné lu zee?

¹⁸ Zee nzhé xaa lo re xaa:

—¿Che noka gu, namlata yek? ¿Che nangwiit gu rese kwaan nzhaw xaa nya leen xpaans xaa, nyent mod leya zee nawent nzo xaa lo Dios?

¹⁹ Nel namzeebta mer leen lextoo xaa, nel nebse leen xpaans xaa nzeeba, nu nrooya stuba.

Wdizh ne mlu Jesús zee nzho mod gaw xaa rese kwaan.

²⁰ Nu nzhé xaa:

—Kwaan nroo lextoo myet, kwaanzee nak kwaan nle nawent nzo xaa lo Dios.

²¹ Nel naz leen lextoo xaa nzhal re xgab nawent: nzoblazh xaa chaal xaa stub ngwnaa,

nlewann xaa,

nzhut xaa sa myet xaa,

²² nzoblazh xaa kwaan nkano wechxinn xaa,

nle xaa rese kwaan nawent,

nkade xaa,

nzhib bis nachan yek xaa,

nzhak xaa enbidyos cheen stub xaa,

nzhawyix xaa sa myet xaa,

nto xaa yalxwa,

nle xaa rese kwaan nachan.

²³ Rese kwaan nawent ne nzhal lextoo myet, nu kwaane nle nawent nzo xaa lo Dios.

Ngunaab me nanakt me Israel jabor lo Jesús

(Mt. 15:21-28)

²⁴ Leezha mroo Jesús yizhyo Galilea, zee nzha Jesús yizhyo cheen chop yezh le Tiro nu Sidón. Mzeeb xaa leen tub yoo, nel nanzheklat xaa ne re xaa lo xaa, per nyent mod nkaxlaan xaa lo re xaa.

²⁵ Lijer mbin tub ngwnaa lee Jesús nzho leen tub yoo. Me ne nkano tub xchap, mad nzho mbi mal lextoo. Zee ngwa xnaa mad lo Jesús, nu mkichxub me lo Jesús.

²⁶ Me ne nanakt tub ngwnaa me sawlazh nu, lee me nak tub me yizhyo Sirofenicia. Ngunaab me jabor lo Jesús zee koo Jesús mbi mal lextoo xchap me.

²⁷ Per lee Jesús nzhé lo me:

—Yanertlaka nzhaal gaw re xinn xaa, nu nanzhaalt kiib xaa pan lo re xinn xaa, nu zaa xaaya lo re mbak.

²⁸ Lee me mkeb nzhé:

—Li lu kwaan ba; per noka mbak nzhaw re kwaan ngobi re madwin xan mes.

²⁹ Zee nzhé xaa:

—Li kwaan né lu baa, nzho mod nya lu. Mroola mbi mal lextoo xchap lu.

³⁰ Leezha mbare me garli me, lee xchap me naxna lo loon. Ngulola mroo mbi mal lextoo mad.

Jesús msekwen tub xaa nkwee

³¹ Zee mroo Jesús yezh Tiro nu mded xaa yezh Sidón, nu mded xaa yizhyo cheen chii yezh kwaan le Decápolis. Nu mbare xaa roo nistoo Galilea.

³² Zee mbidno re xaa tub xaa nkwee lo xaa, nu nyent mod wdizh wen xaa, zee nzhé re xaa lo Jesús:

—Zhib yaa lu cho xaa ne, zee gakwen xaa.

³³ Zee mbe Jesús xaa zit lo re xaa, nu kwaan kwen yaa Jesús mgal Jesús leen nzha xaa. Nu mted Jesús nzhuk yaa Jesús nu mgal xaa lo luzh xaa.

³⁴ Nu mwii Jesús naz yiba, nu mzilextoo xaa, nu nzhé xaa:

—¡Efata! (Wdizh ne nii: “¡Xal!”)

³⁵ Gorzee lee nzha xaa mxal, nu mzelo xaa nzhedizh wen xaa.

³⁶ Zee nzhé Jesús lo re xaa:

—Nik tub lo nayét guya.

Per nambint re xaa xtizh Jesús, masra nzaa xaa kwent lo re myet.

³⁷ Nu rese xaa mdedyall doo. Nu mbezh re xaa lo wechxinn xaa:

—¡Yisutisuti! ¡Wen nle xaa rese kwaan! ¡Nu axta nsekwen xaa re xaa nkwee, nu nle xaa nzhedizh re xaa nyent mod wdizh!

8

*Jesús mzaa kwaan ndaw tap mil xaa
(Mt. 15:32-39)*

¹ Tub mbizh mkasa zyen doo xaa lo Jesús, nu nik tub kwaan nyent gaw re xaa. Jesús mrezh re xaa mseed lo xaa, nu nzhé xaa lo re xaa:

²—Nles doo lextoo na ne na re xaa ne, nel nzhala chon mbizh nzhi re xaa lo be, nu nik tub kwaan nyent gaw xaa.

³ Kwaanzee chelee na xaal na re xaa nya xaa, napaka yiguuzh xaa naz, nel zyen doo xaa nzho zit doo nee.

⁴ Re xaa mseed lo xaa nzhé:

—¿Per pa yixii nu tub lanee kwaan gaw tub lanee myet, pa nik tub xaa nyent?

⁵ Jesús nzhé lo re xaa:

—¿Lak pan nzeno re gu?

Zee lee re xaa nzhé:

—Gazha.

⁶ Zee nzhé xaa lo re xaa nzhi zee:

—Bzob re gu lo yo.

Nu mzen xaa gazh pan, nu mzaa xaa dixkix lo Dios. Mlerol xaaya nu mzaa xaaya lo re xaa mseed lo xaa, zee mdiiz xaaya lo re xaa nzhi zee.

⁷ Noka nzeno xaa lak mbal dik. Jesús mzaa dixkix lo Dios nu mzaa xaaya zee mdiiz xaaya lo re myet.

⁸ Rese xaa ndaw axta paro nguzhe lextoo xaa, nu seesa mtazhe xaa gazh chekwid byog, re kwaan mlake.

⁹ Kan tap mil xaa ndaw.

¹⁰ Ngulo ndaw xaa, zee mxaal Jesús re xaa nya xaa. Nu gorzee nguxoob Jesús leen kano kwaan re xaa mseed lo xaa, nu mzhin xaa yizhyo kwaan le Dalmanuta.

Naab re fariseo nseyn lo Jesús
(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹ Zee re xaa fariseo mzhin lo Jesús, nu mzelo xaa mdildiizh xaaya kwaan Jesús. Nel nzhekla xaa ne xaa che wli kwaan nii Jesús, zee nzhé xaa lo Jesús:

—Le tub nseyn kwaan nebse Dios nzho mod le, zee ne nu lee lu nak xaa mxaal Dios.

¹² Jesús mzilextoo nu nzhé:

—¿Chozhiin naab re gu, xaa nzho mbizh nalzhe, nseyn ne? Wli na kwaan nii na lo gu, nik tub kwaan nalet na lo gu, zee nik tub kwaan nawiit gu lo.

¹³ Zee mlaa Jesús re xaa, nu mzeeb Jesús leen kano, nu nzha xaa mded xaa stub ta roo nistoo.

Kwaan nlu fariseo nak kwenta lebadur
(Mt. 16:5-12)

¹⁴ Myenlazh re xaa nge xaa kwaan gaw xaa, chaka pan nkano xaa leen kano.

¹⁵ Leezha nzha re xaa leen kano, Jesús nzhé lo re xaa:

—Lijer gok gu lo lebadur cheen re fariseo, nu lo lebadur cheen Herod.

¹⁶ Re xaa mseed lo xaa mzelo nzhé xaa lo wechxinn xaa:

—Sbaa né xaa lo be nel myenlazh be nge be pan.

¹⁷ Nu mzeen Jesús kwaan nzhé re xaa lo re wechxinn xaa, zee mnabdizh Jesús lo re xaa:

—¿Chozhiin nzhé gu nanzenot gu pan? ¿Che see-taka nanzeent gu, nu nixa nanlata yek gu? ¿Che tira mkaw yek gu?

¹⁸ Nzob lo gu, per nanluta lo gu; nzob nzha gu, per namxalt nzha gu gon guya. ¿Che tira nanselazht gu?

¹⁹ Leezha mlerol na pan ndaw tub gaay mil xaa, ¿lak chekwid pan mlake?

—Chiibchopa —nzhé re xaa.

²⁰ —Leezha mlerol na pan ndaw tub tap mil xaa, ¿lak chekwid pan mlake?

—Gazha —nzhé re xaa.

²¹ Zee nzhé Jesús:

—¿Chozhiin seesa nanlata yek gu?

Jesús msekwen syeg

²² Gorna mzhin Jesús yezh Betsaida, lee lak xaa nzeno tub xaabyi syeg. Zee nzhé re xaa lo Jesús:

—Le jabor, zhib yaa lu cho xaa ne, zee gakwen xaa.

²³ Jesús mzen yaa xaa nu mbe Jesús xaa tub lad roo yezh. Nu mchuk xaa zaalo xaa, nu mzhib xaa yaa xaa cho syeg, nu nzhé xaa:

—¿Che nyini lu lak?

²⁴ Gorna mwii xaa zee nzhé xaa:

—Nlu lak xaa nzhaze lo na, per kwenta yag nzhak xaa.

²⁵ Mbare Jesús mgal zaalo xaa stuba, ¡nu lee syeg nguni lo, nu myun rese kwaan lo xaa!

²⁶ Zee Jesús nzhé lo xaa:

—Zyaa garli lu, per nadedt lu leen yezh.

*Pér nzhé “Jesús nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy”
(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)*

27 Zeera lee Jesús nu re xaa mseed lo Jesús, ngwa re yezh yizhyo le Cesarea-Filipo. Leezha nzhaze re xaa, Jesús nzhé lo re xaa mseed lo xaa:

—¿Cho né re myet nak na?

28 Lee re xaa nzhé:

—Tub naz xaa mbezh lee lu nak Juan Xaa Nchubnis, stub naz xaa mbezh lee lu nak Li, nu stub naz xaa mbezh lee lu nak stub re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, mroban nal.

29 —Lee re guya, ¿cho nle re gu xgab nak na? — nzhé xaa lo re xaa.

Nu lee Pér mkeb nzhé:

—Lu nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

30 Per lee Jesús mnabeyy re xaa nu nzhé xaa lo xaa:

—Nik tub lo nayét guya.

*Jesús mzaa kwent xomod yet xaa
(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)*

31 Jesús mzelo mseed re xaa mseed lo xaa, nu nzhé xaa:

—Na nak Xaa Mzhin Ngok Myet. Nu nzhaal ded doo na bid, nu nakayaat re xaa gol na, nixa re ngwleyy xaa non, nixa re maestr xaa nlu xtizh Dios. Nu gut re xaa na, per lee mbizh yon lee na roban.

32 Klar ngunii xaa re wdizh ne, kwaanzee Pér mbe xaa tub lad, nu mgalno Pér xaa.

33 Per lee Jesús myek nu mwii lo re xaa mseed lo xaa, nu mgalno xaa Pér, nzhé xaa:

—¡Bachii lo na Maxuu! Nanlet lu xgab kwaan nle Dios xgab; lu nle re xgab kwaan nle re myet xgab.

34 Zee mrezh Jesús re xaa mseed lo xaa nu nzhé xaa:

—Chelee tub gu nzhekla reke tich na, laa gu rese kwaan nzhap gu, nu rese kwaan nzho yek gu le gu, nu gak gu kwenta tub xaa mbit xaa lo krus, nu breke gu tich na.

³⁵ Chelee tub xaa yet nel nreke xaa tich na, nu nel ngula xaa re wdizh wen cheen Dios xaa nzho naz leen yiba, le xaa gan yalnaban kwaan tira. Per lee xaa nzheb yet kwaan na, nalet xaa gan yalnaban naz leen yiba.

³⁶ Per cho gan le myet; nixa rese kwaan nzho lo yizhyo nkano xaa, nu nalet xaa gan yalnaban naz leen yiba.

³⁷ Nik tub kwaan nyent mod zaa myet zee le myet gan yalnaban naz leen yiba.

³⁸ Chelee tub xaa nton ne na, nu nton nii xtizh na lo re myet xaa nzhi mbizh nal, xaa mlaa Dios nu xaa tira nawent nak, noka na ton na ne na xaa ba, gorna bare na stub welt, nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet. Ton na ne na xaa ba gorna xaal Xuz na na stub welt kwaan re xmandad xaa, xaa nambey.

9

¹ Snee nzhé Jesús:

—Wlipa na kwaan nii na lo gu, lak gu nzhi nee, nayeta axta ne gu lee Dios nabeyy, kwaan yalnabeyy cheen xaa.

*Jesús mzhee stub mod
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)*

² Leezha mzhaal xop mbizh, Jesús mbe Pér, Chag nu Juan yek tub yi naro, techosa dap xaa nzha. Nu gorna mzhin xaa zee, ta mzhee Jesús lo re xaa.

³ Nu mla xni xab xaa. Nu rus doo nguna xab xaa, nixa mas zet xaa ler nalet xaa gan naya see.

⁴ Nu mlu Li kwaan Ches kawdizhno Jesús.

⁵ Zee nzhé Pér lo Jesús:

—Maestr, wen nzo nu nee. Nal dexkwaa nu chon ramad, tuba cheen lu, stuba cheen Ches, nu stuba cheen Li.

⁶ Snee nzhé xaa nel mzheb doo yon xaa, nu nanetra xaa cho kwaan yé xaa.

⁷ Nu gorzee lee tub xkaw nze, nu ngu re xaa leen xkaw zee. Nu leen xkaw zee mroo tub bos kwaan nzhé:

—Xaa ne nak xgaan na, xaa nkedoola na. Bin gu xtizh xaa.

⁸ Gorna mwii re xaa stuba, nyentra cho mlu lo re xaa, techosa Jesús nzo.

⁹ Gorna mla re xaa yek yi Jesús nzhé lo re xaa:

—Nik tub lo nayét gu kwaan mlu lo gu, axta zhin mbizh kwaan lee na roban, Xaa Mzhin Ngok Myet.

¹⁰ Mbin re xaa kwaanee, nu nik tub lo nanzhét xaaya. Per zyen welt nabdizh xaa lo wechxinn xaa xomod nak kwaan roban xaa ba.

¹¹ Zee mnabdizh yon xaa lo Jesús:

—¿Chozhiin nzhé re maestr xaa nlu xtizh Dios, yanertlaka Li yaad?

¹² Jesús nzhé:

—Wliya. Li nkin yaad yilo, zee dexkwaa xaa rese kwaan. ¿Chozhiin nzhé xtizh Dios: “Lee Xaa Mzhin Ngok Myet nzhaal ded doo bid, nu tira nangaknont xaa lo re myet”?

¹³ Per lee na nii lo gu, mbiidla Li, nu nawent mle re xaa lo xaa, mod nzhekla re xaa mle xaa xaa, kwentaxa nkee lo Xkyech Dios.

*Jesús msekwen tub xaa mad ngu mbi mal lextoo
(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)*

¹⁴ Leezha mbare Jesús kwaan Pér, Chag, nu Juan, leezha ngwa xaa yek yi, mzhin xaa paro nzhi stub naz re xaa mseed lo Jesús, nu ngune Jesús zyen doo xaa nzhi baa. Nu lee re maestr, xaa nlu xtizh Dios, kadildiizh kwaan re xaa mseed lo Jesús.

¹⁵ Nu gorna ngune re xaa lo Jesús mdedyall xaa, nu mrexonn xaa nzhé xaa “dix” lo Jesús

¹⁶ Nu lee Jesús mnabdizh lo re xaa:

—¿Cho kwaan ndildiizh re gu kwaan stub naz xaa ne?

¹⁷ Nu lee tub xaa nzo lo re xaa, mkeb nzhé:

—Maestr, na nzeno xgaan na lo lu. Nzho tub mbi mal lextoo mad, nanlaata wdizh mad.

¹⁸ Palpa nzo mad, nzen mbi mal mad nu ngobiya mad lo yo; nu nroo bchiin roo mad, nu ntaaw mad keleyy mad, nu nseli mbi mal mad. Ngunaab na jabor lo re xaa kaseed lo lu, zee koo xaa mbi mal lextoo mad per nangarlot ngoo re xaa mbi mal lextoo mad.

¹⁹ Jesús mkeb nu nzhé:

—Myet xaa ned, xaa nanet wii lo Dios. ¿Axta pa gor yiche lextoo na ne na re gu? ¿Axta zlak mbizh nzhaal zo na lo re gu? Teno xgann lu nee.

²⁰ Zee mbe xaa mad lo Jesús. Nu gorna ngune mbi mal zee lo Jesús, mlebi mbi mal mad lo yo nu mle mbi mal mzhib mad tub yizhgutye. Nu mbaxche mad lo yo, nu mroo bchiin roo mad.

²¹ Jesús mnabdizh lo xuz mad, nu nzhé:

—¿Pok mzelo mad snee nzhak mad?

Nu lee xuz mad mkeb nu nzhé:

—Axta leezha win mad mzhiba.

²² Nu zyen doo welt ngobi mbi mal mad lo ki, leen nis, nel nzhekla mbi mal gut mad. Cheleeya

nzho mod koo lu mbi mal lextoo mad, bles lextoo lu ne lu nu, le yudar nu.

²³ Jesús nzhé:

—¿Chozhiin né lu che nzho moda? Rese kwaan nzho mod chelee lu ngwii lu lo Dios.

²⁴ Nu gorzee mkeb xuz mad dublegan, nu nzhé xaa:

—Ngwii na lo Dios, ble yudar na zee nzho mod masra wii na lo xaa.

²⁵ Nu gorna ngune Jesús zyenra xaa nzhazhin, zee mgalno Jesús mbi mal, nu nzhé xaa:

—Mbi muud, nu mbi nkwee, na nabeey lo lu, broo lextoo mad nu nabaretra lu zeeb lu lextoo mad stub welt.

²⁶ Nu lee mbi mal zee mrazhe, mle mzhib mad stub yizhgutye naro stub welt, nu lee mbi mal zee mroo lextoo mad, nu mlaa mbi mal mad mod mad ngut. Zee lee re xaa nzhi baa nzhé:

—Ngulola ngut mad.

²⁷ Nu lee Jesús mzen yaa mad nu mlis mad, nu lee mad mzoli.

²⁸ Nu gorzee mzeeb Jesús leen yoo kwaan nebse re xaa mseed lo xaa, zee mnabdizh re xaa lo Jesús:

—¿Chozhiin nyent mod ngoo nu mbi mal ba?

²⁹ Jesús nzhé:

—Rese klas mbi mal ne nagarlot roo sbaasa, yilotlaka nkin naab guya lo Dios.

*Jesús mzaa kwent stub welt nen xomod yet xaa
(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)*

³⁰ Gorzee lee Jesús mroo zee, nu mded xaa yizhyo Galilea kwaan re xaa mseed lo xaa. Nzhekla xaa nik tub xaa nanet pa zo xaa.

³¹ Kwaanzee kaseed Jesús re xaa mseed lo xaa nu nzhé xaa:

—Na nak Xaa Mzhin Ngok Myet. Nu zaa xaa na lo xaa nak zhiin zee gut xaa na, per mbizh yon lee na roban.

³² Namlat wdizh ne yek re xaa, per nzheb re xaa nabdizh xaa lo Jesús.

¿Cho xaa nak mas non?

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ Nu mzhin xaa yezh le Capernaum. Leezha mzhin xaa roo yoo, Jesús mnabdizh lo re xaa mseed lo xaa:

—¿Cho kwaan tant mdildiizh guya naz?

³⁴ Per nik tub xaa namkebt, nel leezha nzo re xaa naz nzhé re xaa: “¿Cho be nak xaa mas non?”

³⁵ Zee mzob Jesús nu mrezh Jesús re chiibchop xaa mseed lo xaa, nu nzhé Jesús lo re xaa:

—Chelee tub gu nzhekla gak xaa mas non, nkin gak gu xaa nadoo doo nu kee gu zhiin lo rese xaa.

³⁶ Nu mzo Jesús tub madwin xsaww lo re xaa, nu mdeezh Jesús mad, zee nzhé Jesús lo re xaa:

³⁷ —Loka cho kayaa madwin ne nel nkela xaa na, noka mkayaa xaa na; nu loka cho kayaa na, noka mkayaa xaa xaa mxaal na.

Cho nroo xjabor Jesús

(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

³⁸ Juan nzhé lo Jesús:

—Maestr, ngune nu lo tub xaa ngoo mbi mal kwaan le lu, per nanakt xaa tub xaa kaseed kwaan nu. Kwaanzee nzhé nu lo xaa: “Nalet lu kwaan ba”.

³⁹ Jesús mkeb nzhé:

—Blaa gu nu naniit gu lo xaa. Tub xaa nle tub kwaan naro kwaan yalnabeyy cheen na, nyent mod nii nawent xaa na, gorna ngulo mle xaaya.

⁴⁰ Rese xaa nanayiit ne be, nroo xaa ba xjabor be.

⁴¹ Wliya, loka xaa zaa tub xig nis go gu nel xaa na nak gu, telisa kix Dios lo xaa.

Kwaan nak jwalt

(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

⁴² Loka xana tub xaa le zee le tub madwin jwalt, mad ngwii lo na, mas wen kee xaa tub ke ndok yenn xaa zee nu gobi xaa xaa leen nistoo.

⁴³ Chelee yaa lu lad li nle zee nle lu kwaan nawent, chooga nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub lad yaa lu ke nya dub lu lo ki kwaan tira nanyuyyt,

⁴⁴ pa nixa myaz nanluxt, nixa ki tira nanyuyyt.

⁴⁵ Chelee nii lu nle zee nle lu kwaan nawent, chooga nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub lad nii lu ke nya dub lu lo ki kwaan tira nanyuyyt,

⁴⁶ pa nixa myaz nanluxt nixa ki tira nanyuyyt.

⁴⁷ Chelee zaalo lu nle zee nle lu kwaan nawent, blooya nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub zaalo lu ke nya dub lu lo ki,

⁴⁸ pa nixa myaz tira nanluxt, nu nixa ki nanyuyyt.

⁴⁹ Rese gu gak nzhigh kwaan ki.

⁵⁰ Chul zed leezha nzhigh zed, per chelee zed nanzhigtra zed nyentra mod gak nzhigha stub welt. Seeka gak gu kwenta zed lo rese kwaan nle gu, nu wen bri re gu.

10

Jesús né nawent laa xaa sa xaa

(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Zee mroo Jesús yezh Capernaum, nu nzha xaa yizhyo cheen Judea, nu noka mded xaa stub ta yuu Jordán. Nu mkasa zyen doo myet lo xaa, nu mseed xaa re xaa, kwentaxa nle xaaya rese welt.

² Zee mzhin lak fariseo nu mnadizh xaa lo Jesús, nel nzhekla xaa kwaan xaa mod zee gaazh xaa kwaan tich Jesús, zee nzhé xaa lo Jesús:

—¿Cho kwaan nzhé ley? ¿Che nzho mod laa tub xaabyi xngwnaa xaa?

³ Zee nzhé Jesús:

—¿Xomod nii ley cheen Ches?

⁴ Zee nzhé re xaa:

—Ches nzhé nzho mod laa xaabyi xngwnaa xaa, nu nebse zaa xaa tub yech kwaan yé mtexonn xaa me.

⁵ Zee nzhé Jesús lo re xaa:

—Sbaa nzhé Ches lo re xey be nel tant ned doo xaa mod gu.

⁶ Per leezha mdexkwaa Dios yizhyo, tubka ngwnaa nu tubka xaabyi mchaal Dios.

⁷ Kwaanzee nzhé Dios: “Lee xaabyi roo lo xuz xaa nu lo xnaa xaa nu chelya rop sa xaa,

⁸ zee tubka kwerp gak rop xaa”. [Gn. 2:24] Kwaanzee nagaktra xaa chop sinka tubka gak xaa.

⁹ Dios mchaal rop xaa, zee nyent mod lux rop sa xaa yalnchelya.

¹⁰ Leezha mzhin re xaa mseed lo Jesús roo yoo, zee mnabdizh xaa lo Jesús nu nzhé xaa:

—¿Xomod nak kwaan nzhé lu lo xaa zee?

¹¹ Jesús nzhé lo re xaa:

—Loka cho xaa laa xngwnaa nu ka xaa stub ngwnaa, mle xaa tub jwalt lo xngwnaa xaa, me mka xaa yilo.

¹² Nu noka ngwnaa, me laa sa nu ka me stub xaabyi, mle me tub jwalt lo xmbiyi me, xaa mka me yilo.

Jesús mkayaa re madwin

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³ Nzhanu xaa re madwin lo Jesús, zee zhiib Jesús yaa Jesús cho mad. Per lee re xaa mseed lo Jesús mzelo mgalno re xaa nzhanu madwin lo xaa.

¹⁴ Jesús nguneya zee nayii Jesús lo re xaa mseed lo xaa, nu nzhé Jesús:

—Laa gu yiid re madwin lo na, nu nayiit gu lo mad. Nel Dios nabeyy leen lextoo re xaa nak kwenta re madwin ne.

¹⁵ Wlipa na nii na lo gu, loka cho gu nakayaat pa nabeyy Dios, mod tub madwin, nyent mod zeeb gu pa nabeyy Dios.

¹⁶ Nu mdeezh Jesús re madwin, nu mzhib xaa yaa xaa yek re madwin, nu ngunaab xaa lo Dios kwent cheen re madwin.

Tub xaa rik mdizhno Jesús

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

¹⁷ Tub mbizh leezha merla roo Jesús nzha, mzexonn tub xaa nu mkichxub lo Jesús, nu nzhé xaa:

—Maestr wen. ¿Cho kwaan le na zee le na gan yalnaban kwaan tira?

¹⁸ Jesús nzhé lo xaa:

—¿Chozhiin né lu lo na, na nak tub xaa wen? Nik tub xaa wen nyent, nebse Dios nak xaa wen.

¹⁹ Nela lu re kwaan mlaa Dios le be. Re kwaane:

naguta lu sa myet lu,
 nazoblazht lu kano lu stub ngwnaa,
 nalewannt lu,
 nagaazht lu tub kwaan nawlit tich sa myet lu,
 nakadet lu,
 nu nazeret lu diizh lo xuz lu nu lo xnaa lu.

²⁰ Zee mkeb xaa nu nzhé:

—Axta tik na mlozhaw na rese kwaane.

²¹ Jesús mwii lo xaa nu mkela Jesús xaa. Zee nzhé Jesús lo xaa:

—Tubka kwaan nzho jwalt le lu. Zyaa, nu bto rese kwaan nkano lu nu bzaaya lo re xaa prob, zee gap lu zyen doo kwaan naz leen yiba, nu breke tich na.

²² Per gorna mbin xaa kwaan nzhé Jesús lo xaa, nales doo ngok lextoo xaa, nel zyen doo kwaan nzhap xaa. Nu mzen xaa xnaz xaa nya xaa.

²³ Jesús mwii lo re xaa nzhi baa, nu nzhé xaa lo re xaa mseed lo xaa:

—Nagan doo zeeb tub xaa rik naz yiba, pa nabeyy Dios.

²⁴ Ndedyall doo re xaa mseed lo Jesús leezha mbin xaa kwaane. Per lee Jesús mbare ngunii lo re xaa stub welt nu nzhé xaa:

—Xgaan na, aka nagan rep re xaa naz pa nabeyy Dios.

²⁵ Mas nanagant ded tub kamey yeer cheen tub aguj, ke tub xaa rik le gan zeeb naz leen yiba.

²⁶ Rese xaa mseed lo Jesús mdedyall doo xaa nu nzhé xaa:

—Chol sbaaya, ¿cho le gan nya naz leen yiba?

²⁷ Jesús mwii lo re xaa, nu nzhé lo re xaa:

—Lo re myet yizhyo ne nyent moda, per lee Dios reseya nzho mod le Dios.

28 Pér nzhé lo Jesús:

—Wii lo rese nu, rese kwaan mlaa nu, nu mreke nu tich lu.

29 Jesús nzhé:

—Wlipa na kwaane, loka cho xaa laa li, laa wech, laa bzan nu bal, laa xuz, laa xnaa, laa xinn, laa xleyo, nel nzhekla xaa kee xaa xchinn na, zaa xaa kwent cheen wdizh chul cheen na,

30 zee gayoo welt bareya lo xaa: li xaa, wech xaa, bzan xaa, bal me, xnaa xaa, xinn xaa, xleyo xaa lo yizhyo ne, per noka ted xaa xaa bid yizhyo ne. Per zhin mbizh zee kayaa xaa yalnaban kwaan tira leen yiba.

31 Mbizh zee, xaa kwaan non nal nagaknontra xaa zee; nu xaa kwaan nanont nal gak non zee.

*Myon welt Jesús mzaa kwent xomod yet xaa
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)*

32 Mzen Jesús naz nzha xaa naz Jerusalén, nu nzhaner xaa lo re xaa nzhake tich xaa. Nu md-edyall re xaa, nu nle doo re xaa xgab. Zee mbe Jesús re chiibchop xaa mseed lo xaa tub lad, nu nzhé Jesús nen cho kwaan ded Jesús lo re xaa.

33 Jesús nzhé:

—Bin gu kwaane. Ya be naz Jerusalén paro zaa xaa na lo re ngwleyy non, nu lo re maestr, xaa nlu xtizh Dios; nixa na nak Xaa Mzhin Ngok Myet. Re xaa ne yé: “Xaa ne nzhaal yet”. Zee zaa xaa na lo xaa nanakt xaa sawlazzh be.

34 Nu xizhno re xaa na, nu zaa re xaaya yenn na kwaan tub le yed, chuk re xaa lo na, nu gut re xaa na. Per lee mbizh yon, lee na roban stuba.

*Chag nu Juan ngunaab tub jabor lo Jesús
(Mt. 20:20-28)*

³⁵ Chag rop Juan, rop xgann Zebedeo, ngwa rop wech xaa lo Jesús nu nzhé xaa:

—Maestr, nzhekla nu le lu tub jabor kwaan naab nu lo lu.

³⁶ Zee mkeb Jesús nzhé:

—Guné, nen cho kwaan nzhekla gu le na lo gu.

³⁷ Nu nzhé rop xaa:

—Zaa diizh zee zob tub nu lad li lo lu, nu stub nu zob lad rebes lo lu, leezha nabeyy lu kwaan dub yalngezh cheen lu.

³⁸ Jesús mkeb nzhé lo xaa:

—Nanet gu cho kwaan naab gu. ¿Che zye gu ded gu bid, kwaan merla deed na, nu yet gu kwentaxa yet na?

³⁹ Zee nzhé rop xaa:

—Zye nu.

Jesús nzhé lo xaa:

—Wli, ded gu bid kwentaxa deed na bid, nu yet gu, kwentaxa yet na.

⁴⁰ Nyent mod zoob na gu lad li lo na nu lad rebes lo na, nel naleet na za kwaan zee. Kwaan zee kayaa re xaa naklakwent kayaa.

⁴¹ Leezha mbin xchii xaa mseed lo Jesús kwaane, zee nayii xaa ne xaa Juan rop Chag.

⁴² Jesús mrezh re xaa nu nzhé lo re xaa:

—Ne wen gu, re xaa nabeyy yizhyo ne, nabeyy doo xaa re xaa nzhi lo xaa, nu seeka re xaa non nabeyy doo xaa re xaa xaa.

⁴³ Per lee lo re gu nagakta sbaa, sinka rebes gaka. Loka cho xaa nzhekla gak non lo re gu, xaa zee gak xmos gu.

⁴⁴ Nu loka cho xaa nzhekla nabeyy lo re gu, xaa zee gak xaa le xchiin lo gu.

⁴⁵ Nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet, nu nanzhalt na zee kee re xaa xchinn na, sinka lee na nzhal zee kee na zhiin lo rese myet, nu yet na zee zii na zyen doo xaa lo yalgut nu za na yalnaban lo xaa.

Jesús msekwen zaalo Bartimeo

(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

⁴⁶ Leezha mzhin re xaa yezh Jericó, lee Jesús nzharoola leen yezh kwaan re xaa mseed lo xaa, nu re xaa nzha ke tich xaa. Lee tub syeg nzob roo naz naab gon lo re xaa. Xaa ne le Bartimeo, xgann Timeo.

⁴⁷ Leezha mbin syeg lee Jesús, xaa yezh Nazaret nzhaded zee, zee mzelo xaa ngunii xaa dublegan:

—Jesús, lu nak xaa dii cheen rey David, bles lextoo lu ne lu na.

⁴⁸ Zyen xaa nzhi zee, nzhé lo xaa:

—¡Saaw roo lu! ¿Cho bi tant kee lu?

Per mas nkee xaa bi, nzhé xaa:

—Jesús, lu nak xaa dii cheen rey David, bles lextoo lu ne lu na.

⁴⁹ Zee mlaz Jesús nu nzhé lo re xaa:

—Brezh gu xaa.

Zee mrezh xaa syeg, nu nzhé xaa lo xaa:

—Byakla lu; kabezh xaa lu.

⁵⁰ Nzholl xchamar xaa mlabi xaa, nu mkee xaa brink, nzha xaa lo Jesús.

⁵¹ Zee mnabdizh Jesús lo xaa:

—Guné, nen cho kwaan nzhekla lu le na lo lu.

Lee syeg mkeb lo xaa nzhé:

—Maestr, nzhekla na yani lo na.

⁵² Jesús nzhé:

—Nzho mod yani zaalo lu, nel dub lextoo lu ngwii lu lo na, zee gakwen zaalo lu.

Gorzee lee syeg nguni zaalo, nu mreke tich Jesús.

11

Jesús mzeeb leen yezh Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Gorna nzhazhin re xaa gaxla yezh Jerusalén, mzhin re xaa chop yezh le Betfagé nu Betania, gax yi le Olib, zee mxaal Jesús chop xaa mseed lo xaa,

² nu nzhé Jesús lo rop xaa:

—Gwa gu yezh kwaan nzhi delant lo be nee. Nu gorna zhin gu yezh ba, ne gu lee tub burr yeen nkadoo, ma nik tub xaa zer zob tich. Xek gu ma nu yiidno gu ma lo na nee.

³ Chelee nzho cho nabdizh lo gu nu né xaa lo gu: “¿Chozhiin kaxek gu burr ba?”, yé gu lo xaa: “Xaa Nabeyy nkin ma, nu zeera yiidlaa xaa ma”.

⁴ Nu gorna nzha rop xaa, ngune xaa lee burr nkadoo roo pwert roo naz nu gorzee mxek xaa ma.

⁵ Nu lak xaa nzhi zee mnabdizh lo xaa:

—¿Cho kwaan kale gu baa? ¿Chozhiin kaxek gu burr?

⁶ Lee rop xaa nzhé kwaan nzhé Jesús lo xaa, nu mlaa re xaa mbe xaa burr.

⁷ Nu nyaadno xaa burr lo Jesús, nu mzhin xaa xab xaa tich ma, zee mzob Jesús tich ma.

⁸ Nu zyen doo xaa mbek xab leen naz nu stub naz xaa nchoog re ram yag nu mbek xaaya leen naz.

⁹ Nu re xaa nzha delant nu re xaa nzeke naz tras snee mbazhe re xaa:

—¡Chul nak Dios! ¡Gool be lo xaa nze kwaan yalnabeyy cheen Xaa Nabeyy!

¹⁰ ¡Era xwa leezha nabeyy xaa modxa mnabeyy David, xey be! ¡Wen nak Dios, xaa nzob naz yiba!

¹¹ Zee mzeeb Jesús yezh Jerusalén nu mzeeb xaa lach roo yidoo, nu mwii xaa reta lad. Nel mzhela yizhyo, zee nya re xaa naz Betania.

Jesús mxobde lo yag ig
(Mt. 21:18-19)

¹² Stub mbizh leezha mroo xaa Betania, ngok nlaan Jesús.

¹³ Nu zit mlu tub yag ig lo xaa, kwaan nzeb lag lo, zee ngwa xaa loya, zee ne xaa nen che nzeb xle loya. Nu gorna mzhin xaa nyent xle loya, nebse lag nzeb loya, nel nanakt mbee nzaa xle.

¹⁴ Zee nzhé xaa lo yag ig:

—Nik stub welt, nagawtra myet xle lo lu.

Nu mbin re xaa mseed lo xaa see ngunii xaa.

Jesús mtexonn re xaa kato lach roo yidoo
(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Gorna mzhin Jesús yezh Jerusalén, mzeeb xaa lach roo yidoo, nu mzelo xaa mloo xaa re xaa kato, nu re xaa kazi. Nu mtexche xaa xmes re xaa kachee demi, nu mtexche xaa yagxil cheen re xaa kato palom.

¹⁶ Nu nik tub xaa nzeno kwaan to, nanlaat xaa ded xaa lach roo yidoo.

¹⁷ Nu mzelo xaa mseed xaa re xaa, nu nzhé xaa lo re xaa:

—Nkeela lo Xkyech Dios nii: “Li na nak yoo pa wdizhno xaa rese yezh Dios”; per gu mleya kwenta tub pa nzho wann.

¹⁸ Nu gorna mbin re ngwleyy nu re maestr xaa nlu xtizh Dios, kwaan nzhé Jesús, mzelo re xaa

mkwaan mod nen xomod gut xaa Jesús, nel nzheb xaa ne xaa Jesús, nel rese xaa yezh nyula doo mod nseed xaa, nu mdedyall rese xaa ngwii xaa lo xaa.

¹⁹ Per gorna ngulo mzhel yizhyo, Jesús mroo kwaan re xaa mseed lo xaa Jerusalén.

Lee yag ig mbizhla
(Mt. 21:20-22)

²⁰ Garziil, stub mbizh, zee mded re xaa lo yag ig, zee ne xaa axta loxa mbizh.

²¹ Zee mselazh Pér kwaan ngunii Jesús stub mbizh, zee nzhé xaa lo Jesús:

—Wii maestr. Lee yag ig kwaan mxobde lu lo, mbizhla.

²² Jesús nzhé:

—Wii gu lo Dios.

²³ Wlipa na kwaan nii na lo gu. Loka tub xaa yé lo yi ne: “Bachii nee nu bla axta leen nistoo”, nu nagakt chop yek xaa nu tubka ngwii xaa lo Dios, leeya gak.

²⁴ Kwaanzee nii na lo gu, rese kwaan naab gu lo Dios, Dios zaaya lo gu, nu nela gu lee gu kayaaya.

²⁵ Nu gorna wdizhno gu Dios, yenlazh gu rese kwaan mle wechxinn gu lo gu, nu seeka noka Xuz be, xaa nzob naz leen yiba chee rese jwalt cheen gu kwaan mle gu.

²⁶ Per chelee gu nayenlazht gu rese kwaan mle wechxinn gu lo gu, noka Xuz be, xaa nzob naz leen yiba, nacheet re jwalt cheen gu kwaan mle gu.

Cho mzaa yalnabeyy lo Jesús
(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

²⁷ Zee mbare Jesús Jerusalén, nu gorna lee Jesús nzhaze lach roo yidoo, zee ngwa re ngwleyy non lo xaa, nu re maestr, nu noka re xaa gol lo xaa.

²⁸ Nu mnabdizh xaa lo Jesús nzhé xaa:

—¿Cho mzaa diizh le lu re kwaane?, nu ¿cho yalnabeyy nkano lu le lu re kwaane?

²⁹ Jesús mkeb nzhé:

—Noka na nabdizh lo re gu. Chelee re gu keb gu lo na, zee nii na lo gu nen cho xaa mzaa diizh le na re kwaane.

³⁰ ¿Cho mxaal Juan xaa mchubnis re myet? ¿Che Dios mxaal xaa o re myeta? ¡Keb gu!

³¹ Nu lee re xaa mzelo mkediizh kwaan re wechxinn xaa zee nzhé xaa:

—Chelee be yé be lo xaa: “Dios mxaal xaa”, zee né xaa lo be: “¿Chozhiin nambint gu xtizh xaa?”

³² Chelee be yé be: “Re myet mxaal xaa...”, per nyent mod yé be sbaa —nzhé re xaa.

Nel nzheb xaa ne xaa re myet, nel ngune re myet lee Juan nak tub xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa.

³³ Zee nzhé xaa lo Jesús:

—Nanet nu cho xaa mxaal Juan.

Zee nzhé Jesús lo xaa:

—Nixa na naniit lo gu cho xaa mzaa diizh nle na re kwaane.

12

Kwent cheen xaa nawent kanachii yag ub

(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

¹ Nu zee mzelo Jesús ngunii lo re xaa duzna kwent nabix. Nu nzhé xaa:

—Na za tub kwent cheen tub xaabyi kwaan mx-
een yag ub dubse xleyo. Nu msaaw xaa dub welta

kwaan ke. Nu mdexkwaa xaa tub pa sii xaa ub, nu mdexkwaa xaa tub yoo naro doo pa luu dubse xleyo xaa lo xaa. Nu mzaa xaaya kompani lo stub xaa zee nachii xaaya, nu mroo xaa nzha xaa zit.

² Mzhin mbizh top xaa ub, zee mxaal xaa xmos xaa nzha lo xaa kanachii xkag ub xaa, zee lerol xaa re ub kwaan top xaa ba.

³ Per lee re xaa kanachii xkag ub xaa mzen xmos xaa nu mzaaya yenn xaa, nu nik tub kwaan namzaat xaa lo xaa, mtexonn xaa xaa nya xaa.

⁴ Zee lee xaa nak cheen leyo mbare mxaal stub xmos. Per lee re xaa kanachiiya mlee xaa yek xaa, nu mlo re xaa xkalnto xaa, mxizhno re xaa xaa.

⁵ Nu mbare xaa mxaal xaa stub xmos xaa. Nu re xaa mbit re xaa ne. Per zeesi mxaal xaa zyen doo xaa ngwa, tub naz xaa mseweey xaa nu stub naz xaa mbit xaa.

⁶ Nyentra cho mlake lo xaa, techosa tub xgann xaa, xaa tant nkedoola xaa. Per gw luzhtlaka mxaal xaa xgann xaa. Nu mle xaa xgab, nzhé xaa: “Xgaan na si, gon re xaa xtizh”.

⁷ Per lee re xaa kanachii xkag ub xaa, nzhé xaa lo re wechxinn xaa: “Xaa ne yizo dubse kwaane gorna yet bixwanna. Te gu, gut be xaa ne, zee lake reseya lo be, zee gaka xcheen be.”

⁸ Zee mzen re xaa xaa nu mbit re xaa xaa nu mlebi re xaa xaa tub lad pa nanzhaant xaa.

⁹ Lee Jesús mnabdizh lo re xaa nzhé:

—¿Xomod nle gu xgab? ¿Cho kwaan le xaa nak bixwann leyo pa kanachii stub xaa xkyag ub xaa? Telisa ya xaa, nu gut xaa re xaa kanachiiya, nu zaa xaaya lo stub naz xaa zee nachii xaaya.

¹⁰ ¿Che zer lab gu Xkyech Dios? Leeya nzhé:

Lee ke kwaan mlebi re xaa nza yoo tub lad,
leeya gak tub ke mas kwaan chul doo zob xaa naz
skin yoo.

¹¹ Lee Dios, Xaa Nabeyy be mle kwaane;
nu ndedyall doo be ne beya. [Sal. 118:22-23]

¹² Zee nkwaan re xaa ba mod zen xaa Jesús nel
mzeen re xaa lee kwent nabix kwaan ngunii Jesús
nlu nen xomod nle xaa. Per nzheb re xaa ne re
myet, zee mlaa re xaa Jesús nu nya re xaa.

*Yalnabdizh che nkin kix xaa demi lo César
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)*

¹³ Nu zee mxaal xaa lak xaa fariseo nu lak xaa
Herod, zee nzhanabdizh lo Jesús, zee ne xomod
gaazh xaa tub kwaan tich xaa.

¹⁴ Gorna mzhin xaa lo xaa nu nzhé xaa:

—Maestr, ne nu lee lu nak tub xaa wen doo nu
nali doo, nu nanlet lu xgab re kwaan nii xaa lo lu.
Nali nlu lu xnaz Dios. Guné lo nu: ¿che nzhaal kix
nu lo xaa kwaan ntop demi kwaan nya naz Roma
o nanzhaalt kix nuya?

¹⁵ Per lee Jesús nela cho xgab nle xaa, zee nzhé
Jesús lo xaa:

—¿Chozhiin nzhekla gu gaazh gu kwaan tich na?
Teno gu tub demi Roma zee wii na loya.

¹⁶ Zee nzeno xaa tub demi lo Jesús, nu zee mnab-
dizh Jesús lo xaa:

—¿Cho yek nkee loya? ¿Nu cho le nkee loya? —
nzhé Jesús lo xaa.

Zee mkeb re xaa nzhé xaa:

—Cheen César, xaa nabeyy Roma, xaa nabeyy lo
be.

¹⁷ Zee mkeb Jesús nu nzhé xaa lo xaa:

—Mbay. Zaa gu lo César kwaan nak cheen César, nu bzaa gu lo Dios kwaan nak cheen Dios.

Kwaane nzhé Jesús lo re xaa. Zeesi ndedyall re xaa mbin xaa kwaan ngunii Jesús lo xaa.

Jesús mlu lee re xaa ngut roban

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

¹⁸ Lee re xaa saduceo nle xgab: “Lee re xaa ngut nanrobant”. Zee ngwa lak xaa ngunabdizh lo Jesús nu nzhé xaa:

¹⁹ —Maestr, Ches mkee lo Xkyech Dios nzhé: “Chelee tub xaabyi, xaa mchelya ngut nu nik tub xinn xaa namlaat xaa, zee lee wech xaa nzhaal chelya kwaan xngwnaa xaa ngut, zee kano xngwnaa xaa mad, zee naluxt dii cheen wech xaa”. [Dt. 25:5]

²⁰ Tub welt gazh wech xaa. Lee xaa yilotlaka mchelya, ta ngut xaa. Nu nik tub xinn xaa namlaat xaa.

²¹ Lee stub wech xaa, xaa nzeke tich xaa, mchelya kwaan lee me, nu noka xaa ne ngut nu nik tub mad namlaat xaa. Nu seeka ngok xaa yon.

²² Nu yizasa gazh wech xaa mchelya kwaan lee me nu nik tub xaa namlaat mad. Nu gwluzhtlaka noka ngwnaa ngut.

²³ Chol roban re xaa, ¿xana xaa gak xmbyi me, nel yizasa gazh wech xaa mka me?

²⁴ Zee mkeb Jesús nu nzhé xaa:

—Lee na nii lo gu, ¡tira nguyo gu! Nanlabeyyt gu kwaan nkee lo Xkyech Dios. ¿Che nanet gu ngezh doo Dios nu nzho mod le xaa rese kwaan?

²⁵ Gorna roban rese xaa nixa re xaabyi nu nixa ngwnaa nachelyatra xaa sinka gak re xaa kwenta re mandad cheen Dios, xaa nzho naz leen yiba.

²⁶ Nal nii na lo gu, wli roban re xaa ngut. ¿Che zer lab gu Xkyech Ches leezha ngunii Dios lo Ches leen bal yag kwaan kayek? Zee nzhé Dios lo Ches: “Lee na nak Dios cheen Abraham, Dios cheen Chak, Dios cheen Kob”, nzhé xaa. [Ex. 3:6]

²⁷ ¡Dios nanakt Dios cheen re xaa ngut, sinka Dios nak Dios cheen re xaa mban! ¡Tira nguyo gu!

*Lee wdizh cheen Dios kwaan mas non
(Mt. 22:34-40)*

²⁸ Lee tub maestr xaa nlu xtizh Dios mbin lee Jesús rop xaa saduceo kadildiizh. Nu gorna ngune xaa lee Jesús wen mkeb lo re xaa, zee ngunabdizh xaa lo Jesús:

—¿Xana kwaan mkee Ches nak mas kwaan non lo rese kwaan mnabeyy Dios le be?

²⁹ Lee Jesús mkeb nzhé:

—Lee wdizh mas non kwaan mnabeyy xaa lo rese nak: “Sawlash na, xaa Israel, kenzha rese gu, lee Dios Xaa Nabeyy lo be, tubka nak xaa.

³⁰ Nu nzhaal kela lu Xdios lu kwaan dub lextoo lu, nu kwaan dub yalnaban cheen lu, nu kwaan dub yek lu, nu kwaan dub yalngezh cheen lu.” [Dt. 6:4-5] Kwaane nak kwaan mas non lo rese wdizh.

³¹ Nu lee stub kwaan non doo nak: “Nzhaal kela lu wechxinn lu kwentaxa nkela lu lu”. [Lv. 19:18] Nyentra stub wdizh kwaan mas nonra lo ropse kwaane.

³² Zee lee maestr xaa nlu xtizh Dios, nzhé:

—¡Wli luya, maestr! ¡Wli lu kwaan né lu! Lee Dios Xaa Nabeyy lo be, tubka nak xaa.

³³ Nu nzhaal kela lu Xdios lu kwaan dub lextoo lu, nu kwaan dub yek lu, nu kwaan dub yalngezh cheen lu, nu nzhaal kela lu wechxinn lu kwentaxa nkela lu lu. Nonra kwaane ke rese ma kwaan

nreed xaa lo Dios, nu rese gon kwaan nzek xaa lo Dios.

³⁴ Ngune Jesús lee maestr wen mkeb kwaan yalnzhak doo, zee nzhé Jesús lo xaa:

—Merla nabeyy Dios leen lextoo lu.

Zee rese xaa nzhi baa, nzheb nabdizh stub kwaan lo Jesús.

¿Cho lo dii nak Xaa Xaal Dios Nabeyy?

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

³⁵ Jesús kaseed re xaa lach roo yidoo, zee ngunabdizh xaa lo re xaa:

—¿Chozhiin re maestr, xaa nlu xtizh Dios, mbezh: “Lee Xaa Xaal Dios Nabeyy nak dii cheen David”?

³⁶ Nel leeka David ngunii kwaan Mbi Naban cheen Dios nu nzhé xaa:

Dios, Xaa Nabeyy rese kwaan,

nzhé lo Xaa Nabeyy lo na:

“Zob lad li lo na,

axtaka chezhin na rese xaa nayii ne lu zee kichxub xaa lo lu,

nu zee gak xaa mod tub kwaan zhib lu nii lu tich”.

[Sal. 110:1]

³⁷ Leeka David nzhé lee xaa nak: “Xaa Nabeyy lo na”. ¿Xomod nzho mod yaad xaa dii cheen David nu leeka David mlole xaa: “Xaa Nabeyy lo na”?

Nu lee zyen doo myet xaa nzhi nzhon xtizh Jesús nyakla.

Jesús mzaa kwent xomod nak re xaa nlu xtizh Dios

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Leezha kaseed Jesús re myet, zee nzhé Jesús lo re xaa:

—Knap gu gu zee nakadet re maestr xaa nlu xtizh Dios gu, nel re xaa ne nyula doo gak ler wen kwaan nzhak ngwleyy, zee kichyek re xaa lo xaa gorna nii xaa “dix” lo xaa lo xbi.

³⁹ Nu nkwaan re xaa pa non doo zob xaa, pa nkasa be nseed be xtizh Dios, nu nkwaan xaa tub pa mas non nzob xaa gorna nyu tub yalni.

⁴⁰ Nu nkiib xaa li re ngwnaa byud. Nu nzhedizhno xaa Dios xchee doo, zee wii re xaa respet lo xaa. ¡Per Dios ted xaa mas gro doo bid!

Tub byud mzaa gon, kwaan rese demi kwaan nzhap me

(Lc. 21:1-4)

⁴¹ Tub welt nzob Jesús lach roo yidoo, gax paro ngo xaa gon leen alkansi. Zee mwii Jesús ngo re xaa gon leen alkansi. Zyen doo xaa rik ngo zyen demi leena.

⁴² Nu mzhin tub ngwnaa byud, me prob doo, nu mlo me chop rel leen alkansi.

⁴³ Zee mrezh Jesús re xaa mseed lo xaa, nu nzhé xaa:

—Wlipa na kwaan nii na lo gu, mas non gon kwaana mlo ngwnaa byud ne leen alkansi, ke re gon kwaan ngo re xaa rik.

⁴⁴ Nel rese xaa rik mlo gro doo demi leen alkansi, per nebse mlo xaa re kwaan mlake lo xaa. Per lee ngwnaa prob ne mlo rese demi kwaan nkano me, kwaan nak kwaan zi me kwaan gaw me.

13

Lee yidoo lux

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Gorna mroo Jesús lach roo yidoo lee tub xaa mseed lo Jesús nzhé lo Jesús:

—¡Yisutisuti, wii maestr! ¡Chul doo nzhak re ke gro cheen yidoo ne, nu chul doo nzhak re yoo cheen yidoo ne!

² Per lee Jesús mkeb nzhé:

—Naro doo yidoo. ¡Per nik tub ke ne nalaketra tich sa ke ke, rese kwaane lux!

Cho gor ded re kwaane

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Zee ngwa Jesús nu mzob xaa yek yi le Olib paro nyun yidoo lo xaa. Leezha nebse Pér, Chag, Juan, nu Ndres nzo kwaan Jesús, zee mnabdizh xaa lo Jesús, nu nzhé xaa:

⁴—Nzhekla nu né lu lo nu cho gor gak re kwaane. ¿Nu xana nseyn luu lo nu, gorna lee re kwaane zelo gak?

⁵ Jesús mkeb lo xaa nu nzhé xaa:

—List gok gu zee nik tub xaa nakadet gu.

⁶ Nel zyen doo xaa yiid né: “Na nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy”. Nu kade xaa zyen doo myet.

⁷ Per gorna gon gu lee dil nzho nee nu nzho naz baa, nazhebt gu, nel see nzhaal gaka. Per nalet re kwaane nak kwaan lux yizhyo.

⁸ Kwaanzee tub yezh dil kwaan stub yezh. Nu zyen doo pa gun xog nye doo, nu zyen doo pa la win. Nu leezha gak re kwaane pensa nzelo re myet nded bid, mod tub ngwnaa me zan xinn.

⁹ Per list bzo re gu, nel yilaa xaa gu lo re xaa nak zhiin, nu zaa xaaya yenn gu pa nkasa re be nseed be xtizh Dios. Nel nak gu xaa na, zee yilaa xaa gu

lo re xaa nabeyy nu lo re rey. Snee nzho mod zaa gu kwent cheen na lo re xaa.

¹⁰ Gorna zer lux yizhyo, lee xtizh Dios nkin rech rese yezh.

¹¹ Nu gorna kwezh xaa gu, nu yilaa xaa gu lo re xaa nak zhiin; nalet gu xgab cho kwaan keb gu, nel Mbi Naban cheen Dios né lo gu cho kwaan keb gu gorzee.

¹² Leeka wech xaa yalaa wech xaa lo yalgut; nu sbaaka lee xuz xaa zaa xaa xinn xaa; nu gaya gak xinn xaa lo xuz xaa nu lo xnaa xaa, zee gut xaa xuz xaa nu xnaa xaa.

¹³ Rese xaa nzhi yizhyo yii ne rese gu nel nzaa gu kwent cheen na. Per loka xaa ye ded re kwaane axta gw luzhtlaka, xaa ba le gan yalnaban kwaan tira.

¹⁴ 'Zee gorna wii gu lee kwaan nakap doo kwib lo pa nanzhaalt kwiba, zee lee re xaa nzho yizhyo Judea nzhaal xonn xaa nya naz yi. (Xaa lab kwaane nzhaal laya yek xaa.)

¹⁵ Nu re xaa nzob yek yoo mbizh zee, nayatra xaa leen li xaa koo xaa xcheen xaa.

¹⁶ Nu re xaa nzha naz wen, nabaret xaa top xaa xab xaa.

¹⁷ Ay, nales doo nzhak re ngwnaa, me nakxiin nu re ngwnaa me nkee madoo laz mbizh zee.

¹⁸ Naab gu lo Dios zee nagakt kwaane mbee kwaan nla doo nal.

¹⁹ Kwaan zee re mbizh zee, gak tub mbizh mas bidra ded re myet, ke rese bid kwaan mded re xaa axta leezha mdexkwaa Dios yizhyo axta mbizh zee, nu nadedtraya stub bes gw luzh.

²⁰ Nu chol Xaa Nabeyy nanglerolt re mbizh zee, nik tub xaa nangeta axta gw luzh. Per lee xaa

mleerola nel nkela xaa re xaa mleeey xaa.

²¹ 'Nu mbizh zee chelee tub xaa nii lo gu: “Wii nee, lee Xaa Mxaal Dios Nabeyy nzo nee”. “Wii nee, lee Xaa Mxaal Dios Nabeyy nzo baa”, nagont gu xtizh xaa.

²² Yiid re xaa kade; nu re xaa né: “Na nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy”, nu zlak xaa né: “Na nak xaa nzaa kwent kwaan né Dios lo na”, per nawlit xaaya. Zyen kwaan gro doo le xaa, nu luu xaa re nseyen gro doo zee kade xaa re myet, axta re xaa mleeey Dios nzhekla xaa kade xaa, per nyent moda.

²³ Per list bzo gu; rese kwaan yilo ngunii na lo gu gorna zeeraka gaka.

Xomod bare Jesús

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

²⁴ 'Gorna ngulo nguxoob mbizh ded re xaa bid gro doo, zee lee mbizh nu mbee nazaatra xni,

²⁵ zee lee re mbal gab yiba, nu lee re kwaan nzho naz leen yiba xiz.

²⁶ Zee wii re xaa lo na, Xaa Mzhin Ngok Myet, yaad naz leen xkaw, kwaan yalngezh cheen na nu xni cheen na.

²⁷ Zee xaal na re mandad cheen na, zee top xaa re xaa mleeey na dubse yizhyo, axta pa mas zit lo yizhyo nu lo yiba.

²⁸ 'Bseed gu lo yag ig, gorna lee re ram cheena merla koo lag, zee ne gu lee mbee kwaan la neey mzhin gaxla.

²⁹ Kwaanzee gorna ne gu lee re kwaane kayakla, zee ne gu lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, listla nzo na roo pwert yal na.

³⁰ Wlipa na nii na lo gu, rese kwaane yilo gak zeera yet re myet xaa mban re mbizh zee.

³¹ Lee yizhyo nu yiba lux per lee xtizh na nadedt.

³² Nik tub xaa nanet pa gor zhin mbizh zee, nixa re mandad cheen Dios naneta, nixa na xaa nak mer Xgann Dios nanet na pa gor, nebse Xuz na ne pa gora.

³³ Per list bzo gu nu kanap gu gu, nel nanet gu cho gor zhin mbizh zee.

³⁴ Kwaane nak kwenta tub xaa roo ya stub yezh. Nu gorna mroo xaa nzha xaa mlaa xaa re xmos xaa kanap li xaa. Nu mzaa xaa tub zhiin le re xmos xaa. Nu mlaa xaa tub xaa kanap roo yoo.

³⁵ See list bzo gu, nel nanet gu cho gor bare xaa nak li yoo. Nzho mod zhin xaa mkaw yizhyo, o zhin xaa wall yaal, o gorna kozhe gaay, o nzekaxnila yizhyo.

³⁶ Zee napa gorna kazhin xaa lo gu lee gu naxna.

³⁷ Kwaane nak kwaan kanii na lo gu, noka kanii naya lo rese myet: List bzo re gu.

14

*Myaan re xaa gaazh xaa kwaan tich Jesús
(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)*

¹ Nzho jwalt chop mbizh la yalni kwaan le Paskwa, zee selazh re nu, xaa Israel, xomod mloo Dios re xey nu Egipto, nu lo yalni ne nzhaw nu pan kwaan nanyut lebadur. Zee lee re ngwleyy non nu re maestr, xaa nlu xtizh Dios, kakwaan xaa mod zen xaa Jesús xlaan, zee gut xaa xaa.

² Per nzhé re xaa:

—Nalet beya leen yalni, zee nanet re myeta, zee nanayiit re xaa.

Tub ngwnaa mxo perfum kwaan chul nzebech yek Jesús

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Jesús nzo yezh Betania, garli Simón, xaa ngok ne lo tub yalyizh kwaan nyall cho xaa. Nu kayaw re xaa, zee lee tub ngwnaa nzhanu tub bot dik kwaan mdexkwaa kwaan ke le alabastro. Nu nyazhe perfum kwaan chul doo nzebech leena, kwaan nak cheen yeey le nardo, kwaan non gro doo demi. Nu mlee me bot dik kwaan nak ke nu mxo me perfum yek Jesús.

⁴ Per lee lak re xaa nzo zee nayii xaa, nu nzhé xaa lo wechxinn xaa:

—¿Chozhiin sbaasa mlux ngwnaa ne perfum ba?

⁵ Lee perfum ba non lal le xaa gan kee xaa tub liin zhiin. Nzho mod ngdooya, zee ngzaa be demi lo re xaa prob.

Nu mzelo re xaa mgalno xaa ngwnaa ne.

⁶ Per Jesús nzhé:

—Laa gu me. ¿Chozhiin ngalno gu me? Lee kwaan mle me lo na nak tub kwaan wen doo.

⁷ Nel lee re xaa prob tubka nzo lo re gu, nu nzho mod le gu wen lo xaa gorna nzhekla gu, per na, nazot na lo gu tubka.

⁸ Per ngwnaa ne mle kwaan nzho mod le me, mlo me perfum ne cho na gorna zeeraka sebyo re xaa na.

⁹ Wlipa na nii na lo gu, dub yizhyo pa wdizh xaa wdizh chul cheen na, zee noka zet xaa ngwnaa ne, zee selazh xaa me.

Judas mzaa Jesús lo re xaa zee mbit xaa Jesús

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ Judas Iscariote nak tub xaa lo chiibchop xaa mseed lo Jesús, ngwa lo re ngwleyy non, zee yaan xaa zee zaa xaa Jesús lo re xaa.

¹¹ Nu gorna mbin re xaaya, zeesi nyakdoola re xaa. Nu nzhé xaa:

—Kix nu ka lu.

Zee lee Judas mkwaan mod zee zaa xaa Jesús lo re xaa.

Xchee gw luzhtlaka kwaan ndaw Jesús

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

¹² Nu mbizh yilotlaka lo yalni kwaan le Paskwa, pa nzhaw nu pan kwaan nanyut lebadur. Nu noka nzhaw nu mbakxiil kwaan nteed nu, zee nselazh nu xomod mloo Dios xey nu Egipto. Nu lee re xaa mseed lo Jesús nzhé lo xaa:

—¿Pa nzhekla lu ya dexkwaa nu kwaan gawx-chee be lo yalni ne?

¹³ Zee mxaal Jesús chop xaa mseed lo xaa, nu nzhé xaa lo xaa:

—Gwa gu yezh, nu baa ne gu lo tub xaabyi nyano tub re nis. Reke gu tich xaa.

¹⁴ Nu loka pa zeeb xaa, yé gu lo xaa nak li yoo: “Lee Maestr né: ‘Nzhekla na gaw na kwaan re xaa mseed lo na xchee kwaan le Paskwa. ¿Pa nzob yoo gaw nu leen?’ ”

¹⁵ Nu zee luu xaa tub yoo ndok lo gu kwaan nak stub pis leen yoo ndok, pa nzho rese kwaan. Baa dexkwaa gu kwaan gaw re be.

¹⁶ Nu mroo rop xaa mseed lo Jesús. Nu mzhin xaa yezh. Nu nguzhal xaa re kwaan kwentaxa nzhé Jesús lo xaa, nu mdexkwaa xaa kwaan gaw xaa.

17 Nu gorna nzelala yalnakaw, zee mzhin Jesús kwaan chiibchop xaa mseed lo xaa.

18 Nu gorna kayaw re xaa, Jesús nzhé lo xaa:

—Wlipa kwaan nii na. Lee tub gu, xaa kayaw kwaan na nee, zaa na lo re xaa nayii ne na.

19 Zee ngok nales lextoo re xaa, nu tubga xaa tubga xaa mzelo nabdizh lo Jesús:

—¿Che naya?

20 Nu lee Jesús mkeb nzhé:

—Lee xaa nak tub lo chiibchop gu, tub xaa noka nle bsii pan leen tubka yann kwaan na.

21 Wlipa na nii na lo gu, lee na Xaa Mzhin Ngok Myet, nzhaal ded doo bid mod nii Xkyech Dios. Per tira nawent ded xaa zaa na lo re xaa. Mas wen nzela xaabyi zee nangalt xaa.

22 Nu gorna kayaw re xaa, lee Jesús mzen pan, nu mzaa xaa dixkix lo Dios, nu mlerol xaaya, nu mzaa xaaya lo re xaa mseed lo xaa. Nu nzhé xaa:

—Daw guya, kwaane nak xbaal na.

23 Nu mzen xaa bas. Nu mzaa xaa dixkix lo Dios, nu mzaa xaaya lo re xaa mseed lo xaa, nu ngu re xaa nis kwaan nzho leen bas.

24 Nu lee Jesús nzhé:

—Kwaane nak xren na. Leeya dexkwaa wdizh kub kwaan laa Dios, nu leeya xo na zee zyen doo myet le gan yalnaban kwaan tira.

25 Wlipa kwaan nii na lo gu, nalsi nagotra na xis ub axta mbizh kwaana go na xis ub kwaan kub pa nabeyy Dios.

*Jesús nzhé lo Pér: “Lu yé, nanlabeyyt lu na”
(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁶ Gorna ngulo mbill xaa, nu nzha xaa naz yi kwaan le Olib.

²⁷ Zee lee Jesús nzhé lo re xaa mseed lo xaa:

—Nalyall lee re gu laa na, nel Xkyech Dios niiya: “Gut na xaa nkano mbakxiil, zee lee re mbakxiil rech reta naz”. [Zac. 13:7]

²⁸ Per gwluzh gorna roban na, yilotlaka na zhin yizhyo Galilea lo re gu.

²⁹ Zee nzhé Pér lo xaa:

—¡Per nixa rese xaa laa lu, per na tira nalaat na lu!

³⁰ Per Jesús nzhé lo xaa:

—Wlipa na nii na lo lu, leeka nalyall, zeeraka kozhe gaay chop welt, lee lu yé chon welt, nanlabeyyt lu na.

³¹ Nu lee Pér mas nye mkeb, nu nzhé:

—Per nixa yet na kwaan lu, per tira nayét na: “Lee na nanlabeyyt lu”.

Nu rese xaa nzhé leeka kwaan nzhé Pér.

*Jesús mdizhno Dios leen yilo Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)*

³² Zee mzhin xaa leen tub yilo kwaan le Getsemaní zee Jesús nzhé lo re xaa mseed lo xaa:

—Zob gu nee, lee na yawdizhno Dios.

³³ Nu mbe xaa Pér, Chag, nu Juan, nu mzelo lextoo xaa nxonn doo nu nales nzhak.

³⁴ Nu nzhé xaa:

—Nales doo nzhak lextoo na nal, nel merla yet na. Lakeka re gu nee, nu tubka zo gu kwaan na.

³⁵ Zee lee Jesús mze xep. Nu mkichxub xaa axta ngol lachuzh xaa lo yo. Nu ngunaab xaa lo Dios, zee nadedt xaa yalne kwaan nzhaal ded xaa.

³⁶ Nu nzhé xaa:

—¡Pa! Rese kwaan nzho mod le lu. Nalaat lu deed na bid ne, per nagakta kwentaxa nzhekla na, sinka kwentaxa nzhekla lu. See gaka.

³⁷ Nu zee mbare xaa, pa mlaa xaa yon xaa nu gorna mzhin xaa lo xaa; lee yon xaa naxna. Zee nzhé xaa lo Pér:

—Simón, ¿che naxna lu? ¿Che nik tub gor nayet lu lo mkaal?

³⁸ Lakeka gu stub welt nu nagaat gu bdizhno gu Dios, zee nakiilt Maxuu gu. Wlipa na nii na lo gu, lee xgab cheen gu nzhekla le kwaan nzhekla Dios, per lee baal cheen gu nayet leya.

³⁹ Nu zee ngwa xaa stub welt nu mdizhno xaa Dios. Ngunii xaa leeka re kwaan nzhé xaa yilo.

⁴⁰ Zee mbare xaa paro mlaa xaa yon xaa stub welt, nu gorna mzhin xaa lo xaa lee yon xaa naxna, nel nayetra xaa lo mkaal. Nu nanetra xaa cho kwaan keb xaa lo Jesús.

⁴¹ Ngok yon welt ngwawdizhno xaa Dios, nu gorna mbare xaa paro mlaa xaa yon xaa, zee nzhé xaa lo yon xaa:

—¿Che seetaka naxna gu? ¡Kenzha gu! Mzhinla gor zaa xaa na lo re xaa mle jwalt, nixa na nak Xaa Mzhin Ngok Myet.

⁴² Guxche gu, chaa gu nya be, nel nzela xaa zaa na lo re xaa nayii ne na.

Mzen re xaa Jesús

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴³ Seetaka kanii Jesús lo re xaa mseed lo xaa, lee Judas, xaa ngok tub xaa lo chiibchop xaa mseed lo Jesús, mzhin kwaan zyen doo xaa nzeno espad nu nzeno yag. Re xaa ne nze kwent cheen re ngwleyy

non, nu cheen re maestr, xaa nlu xtizh Dios, nu kwent cheen re xaa gol.

⁴⁴ Ngulola mzaa Judas nseyn lo re xaa, nzhé xaa:

—Loka xana xaa gaw na bit tagarlo, xaa zeeya; zen gu xaa, nu wee gu xaa.

⁴⁵ Gorna mzhin Judas, nu mbii xaa lo Jesús nu nzhé xaa lo xaa:

—Maestr.

Nu ndaw xaa bit tagarlo Jesús.

⁴⁶ Zee mzen re xaa Jesús nu mbe xaa xaa.

⁴⁷ Per tub xaa nzo kwaan Jesús, mloo espad nu mchoog nzha xmos ngwleyy non doo.

⁴⁸ Jesús nzhé lo re myet:

—¿Chozhiin nze gu kwaan spad nu kwaan yag zen gu na kwenta tub wann?

⁴⁹ Zyen doo mbizh mzo na lo re gu, mseed na re myet lach roo yidoo. Nu nik tub welt namzent gu na. Per kwaane kayak kwentaxa nzaa Xkyech Dios kwent.

⁵⁰ Zee lee re xaa mseed lo Jesús mrexonn nu mlaa xaa techo Jesús.

⁵¹ Per tub xaa mad nzhake tich Jesús, nak xaa tublaka ler, nu mzen re xaa xaa.

⁵² Per lee xaa ne mlaa ler nak, nu cheey xaa mrexonn.

Ngwleyy non doo naab kwent lo Jesús

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵³ Zee mbe xaa Jesús lo ngwleyy non doo, nu zee mdop re ngwleyy non nu re xaa gol nu re maestr xaa nlu xtizh Dios.

⁵⁴ Per lee Pér zit zit nzhake tich re xaa, mzeeb xaa lach jwer li ngwleyy non doo. Nu mzo xaa kwaan re polisi, xaa kazhe lo bal.

55 Nu lee re ngwleyy non, nu re xaa nak zhiin kakwaan xaa tub mod ne xomod gaazh xaa tub kwaan tich Jesús zee gut xaa xaa, per nanguzhalt mod lo re xaa.

56 Nu zyen doo xaa ngaazh kwaan tich Jesús per duzna nkade re xaa, nu xa kwaan nii tub xaa nii stub xaa.

57 Nu lak xaa nguxso mgaazh kwaan tich Jesús per nkade xaa nu nzhé xaa:

58 —Mbin nu lee lu nzhé: “Na lux yidoo ne kwaan mdexkwaa yaa re myet, nu chonaka mbizh dexkwaa naya stuba, kwaan nadexkwaat yaa re myet”.

59 Per nixa sbaa mbezh xaa per nalalt nii re xaa.

60 Nu zee lee ngwleyy non doo mzoli lo re xaa, nu mnabdizh lo Jesús nu nzhé:

—¿Chozhiin nik tub kwaan namkebt lu? ¿Cho kwaan komba nii re xaa lo lu?

61 Per lee Jesús nik tub kwaan namkebt lo ngwleyy non doo. Zee lee ngwleyy non doo mbare mnabdizh lo Jesús, nu nzhé xaa:

—¿Che lu nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy? ¿Che lu nak mer Xgann Dios?

62 Jesús mkeb nzhé:

—Naya. Nu wii gu lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, zob lad li lo Dios, xaa nzho mod nle rese kwaan. Nu wii gu, lee na yal leen xkaw naz yiba stub welt.

63 Nu zee lee ngwleyy non doo mchaz leeka xab, nu nzhé xaa:

—¡Nankintra be stub testig!

64 —nzhé xaa—. ¡Ngulola mbin gu ngunii xaa kwenta Dios! ¿Xomod nle gu xgab lo kwaane?

Zee rese xaa nzhé:

—¡Nzhaal yet xaa!

⁶⁵ Nu mzelo lak xaa mchuk lo xaa, nu msaaw xaa garlo xaa nu mdin xaa xaa. Nu nzhé xaa lo xaa:

—¡Né, cho xaa mkee yek lu!

Nu lee re polisi mzaa golp garlo xaa.

Nzhé Pér: “Nanlabeyyt na Jesús”

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

⁶⁶ Nu lee Pér mzob lach jwer garli ngwleyy non doo, zee mzhin tub ngwnaa mad, me nkee zhiin lo ngwleyy non doo.

⁶⁷ Nu gorna ngune me lee Pér kazhe lo bal, zheta mwii me lo Pér, nu nzhé me:

—Noka lu mze kwaan Jesús, xaa yezh le Nazaret.

⁶⁸ Pér nzhé:

—Nanlabeyyt na Jesús, nixa nanet na cho kwaan né lu.

Nu gorzee mroo xaa paro nze bal, nu mya xaa roo korredor, zee lee gaay mbazhe tub roo.

⁶⁹ Zee mwii me lo xaa stub welt, nu nzhé me lo re xaa nzhi zee:

—Me nee nak tub me nzho lo re me.

⁷⁰ Per lee Pér mkeb nu nzhé stub welt:

—Nanlabeyyt na xaa.

Nu gwluzh xep lee re xaa nzhi zee nzhé lo Pér stub welt:

—Wli nuya. Lu nak tub xaa nzho lo xaa, nel lu nak tub xaa yizhyo Galilea.

⁷¹ Zee lee Pér mzelo mde, nu mzet Dios nu nzhé lo re xaa:

—¡Wlipa na, nanlabeyyt na xaabyi ba! ¡Nu nanet na cho kwaan mbezh gu lo na!

⁷² Nu gorzee lee gaay mbazhe rop welt. Zeera lee Pér mselazh kwaana nzhé Jesús lo Pér yilo: “Zeeraka kozhe gaay chop welt lee lu yé chon welt

nanlabeyyt na”. Nu gorna mselazh xaa kwaane, mzelo xaa mbinn xaa.

15

Mbe xaa Jesús lo Pilat

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Garziil doo mkasa re ngwleyy non, nu re xaa gol, nu re maestr xaa nlu xtizh Dios, nu re xaa nak zhiin lo re nu. Rese xaa ne myaan zee zaa xaa Jesús lo Pilat, xaa nabeyy zee. Nu gwluzh zeera mkado xaa Jesús nu mbe xaa Jesús lo Pilat.

² Pilat mnabdizh lo xaa nu nzhé:

—¿Che lu nak Rey cheen re xaa Israel?

Zee Jesús mkeb nzhé:

—Sbaa naka, kwentaxa nguné luya lo na.

³ Nu lee re ngwleyy non mzelo mgaazh zyen doo kwaan tich Jesús.

⁴ Stub welt lee Pilat mbare mnabdizh lo Jesús nu nzhé:

—¿Chozhiin nik tub kwaan nankebt lu? ¡Wii, lakta kwaan ngaazh re myet tich lu!

⁵ Per lee Jesús nik tub kwaan namkebt lo xaa. Zee lee Pilat mdedyall doo mwii lo xaa nu nanetra xaa cho kwaan le xaa xgab.

Pilat mzaa Jesús yet

(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

⁶ Rese liin leezha nla yalni ne, Pilat nsela tub xaa nzho lozhyib, loka xaa yé re xaa yezh sela xaa.

⁷ Nu tub xaa le Barrabás nzho lozhyib, xaa nzho tubka kwaan lak xaa mbit myet, leezha mdil xaa kwaan re xaa Roma.

⁸ Nu zee ngwa re myet lo Pilat, nu mzelo xaa ngunaab xaa lo Pilat, zee sela xaa tub xaa kwen-taxa nle xaa rese liin.

⁹ Nu lee Pilat mkeb nzhé:

—¿Che nzhekla gu sela na Jesús, Rey cheen gu, xaa Israel?

¹⁰ Snee nzhé Pilat nel nela xaa lee re ngwleyy non nangulat reke zyen doo myet tich Jesús zee ngulaa re ngwleyy non Jesús lo Pilat.

¹¹ Per lee re ngwleyy non nzhéya, zee yé re xaa lo Pilat sela xaa Barrabás.

¹² Zee Pilat mnabdizh nzhé:

—Guné gu, nen cho kwaan nzhekla gu le na kwaan xaa ne, xaa mbezh re xaa nak Rey cheen gu.

¹³ Nu lee re xaa nzhé dublegan:

—¡Kee xaa lo krus!

¹⁴ Per lee Pilat nzhé lo re xaa:

—¿Cho kwaan nawent mle xaa ne?

Per lee re xaa mbare nzhé stub welt:

—¡Kee xaa lo krus!

¹⁵ Zee lee Pilat nzhekla kwi wen kwaan re myet, zee msela xaa Barrabás, nu mnabeyy xaa xsoldad xaa zee mdin xaa Jesús nu kee xaa xaa lo krus.

¹⁶ Nu zee lee re soldad mbe Jesús lo lach jwer pa nzho Pilat, nu mrezh xaa rese soldad.

¹⁷ Nu mlo xaa tub ler naxne yenn xaa, kwenta kwaan nzhak rey. Nu mzob xaa tub koron yek xaa kwenta cheen rey, per kwaan yich mdexkwa xaaya.

¹⁸ Nu mzelo re xaa mbazhe nu nzhé re xaa:

—¡Xwa doo Rey cheen re xaa Israel!

19 Nu mzaa golp xaa yek xaa kwaan yag nu mchuk xaa lo xaa, nu mkichxub re xaa lo xaa modxa mkichxub re xaa lo rey.

20 Nu gorna ngulo mzhitno re xaa xaa, zee mloo xaa ler naxne yenn xaa, nu msegak xaa xaa leeka xab xaa. Nu mloo xaa xaa, mbe xaa xaa, kee xaa xaa lo krus.

Mkee xaa Jesús lo krus

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21 Tub xaa yezh Cirene le Simón, xuz Jant nu Rufo, nyaad ngwa wen. Nu gorna nyaad ded xaa, zee mnabeyy soldad xaa zee wee xaa xkrus Jesús.

22 Nu mbe re xaa Jesús tub pa le Gólgota. (Wdizh ne nii: “Zhit Yek Xaa”.)

23 Nu mzaa xaa xis ub kwaan nzho mirra leen ngu xaa, per nangut Jesús kwaan ba.

24 Nu zee mkee re soldad xaa lo krus. Nu mloo re xaa swert nen cho xaa le gan xab xaa, zee nen cho kwaan yizo kad tub xaa.

25 Gorna mkee xaa Jesús lo krus nak las nueve garziil.

26 Lee letr kwaana mkee xaa yek xkrus xaa nzhé: “REY CHEEN RE XAA ISRAEL”.

27 Nu xsaww chop wann mkee xaa xaa, tub wann lad li nu stub xaa lad rebes.

28 Nu sbaa ngok zee mbarlo Xkyech Dios kwaana nzhé: “Lee xaa ne ngu kwent lo re wann”.

29 Nu lee re xaa nded zee mxizhno xaa nu mbib xaa yek xaa lo xaa, nu nzhé re xaa lo xaa:

—Lu nzhekla lux yidoo cheen Dios, nu nzhé lu chonaka mbizh za luya stuba.

30 Chol tant xwa lu, nalaat lu lux lu, leeka lu sela lu lo krus.

³¹ Nu noka re ngwleyy non nu re maestr, xaa nlu xtizh Dios, mxizhno xaa xaa nu mbezh xaa lo wechxinn xaa:

—Nanlaat xaa nget stub xaa, per chozhiin nyent mod sela xaa leeka lee xaa lo krus.

³² Noka mbezh re xaa:

—Né lu lee lu nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy lo re nu. Nal leeka lu sela lu lo krus, zee ne nu lee lu nkano yalnabeyy cheen Dios zee wii re nu lo lu.

Nu axta rop wann, xaa nkee xkwes xaa mxizhno xaa xaa.

Ngut Jesús

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Nu gorna ngok rol mbizh, dubse yizhyo mla yalnakaw, nu gorna ngulo mded chon gor,

³⁴ lee Jesús mbazhe nye nzhé:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabaktani? (Wdizh ne nii: “Xdios na, Xdios na, ¿chozhiin mlaa lu na?”)

³⁵ Nu lee lak xaa nzo zee, mbin gunii xaa, zee nzhé xaa lo re xaa:

—Bkenzha gu. Lee xaa kabezh Li, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

³⁶ Zee lee tub xaa mrexonn nzhale bsii xiil kwaan xis ub kwaan nala nu nzhazaa xaaya go Jesús. Per lee stub xaa nzhé lo xaa:

—Laa, nazaat luya go xaa, zee ne be nen che zyiid Li la xaa lo krus.

³⁷ Per Jesús gorzee mbazhe dub gan, ta ngut xaa.

³⁸ Zee lee ler kwaan nyaaw roo Pa Nambey Doo leen yidoo, mzelo mraz axta yek nu axta xan, nu ngoka chop lee.

³⁹ Nu lee tub xaa nabeyy lo tub gayoo soldad, xaa nzo naz delant lo Jesús, ngune xaa xomod ngut Jesús nu nzhé xaa:

—Wlipa, xaa ne ngok Xgann Dios.

⁴⁰ Nu noka zit nzhi lak ngwnaa ngwii. Lo re me nzo Mari me yezh Magdala, nu Mari xnaa Chag yeen nu Che, nu Salomé.

⁴¹ Re ngwnaa ne mreke tich Jesús, nu mle re me yudar xaa gorna mkanze xaa yizhyo le Galilea. Nu zyen doo ngwnaa Galilea mreke tich Jesús naz Jerusalén nu noka re me nzo zee.

Mkaach xaa Jesús

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Zhe kwaan mbit xaa Jesús nak tub mbizh kwaan ndexkwaa re nu kwaan gaw nu zhe sab, zhe kwaan nzholl re nu lo Dios.

⁴³ Leezha mzhel yizhyo tub xaa le Che kwaan dub lextoo xaa mzeeb xaa pa nzo Pilat. Xaa ne nak tub xaa yezh le Arimatea, nu noka nak xaa tub xaa nabeyy lo re sawlazzh nu, nu noka nkambaz xaa mbizh nabeyy Dios. Nu ngwa xaa lo Pilat xaa nabeyy zee, nu ngunaab xaa xkwerp Jesús.

⁴⁴ Mdedyall Pilat gorna mbin xaa lee Jesús ngu-lola ngut. Zee mrezh xaa tub xaa nabeyy lo tub gayoo soldad, zee mnabdizh xaa lo xaa, nu nzhé xaa:

—¿Che ngulola ngut Jesús?

⁴⁵ Nu lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad nzhé:

—Ngutla xaa.

Zee mzaa Pilat diizh wee Che xkwerp Jesús.

⁴⁶ Zee lee Che mzi tub ler kwaan wen, nu mla xaa xkwerp Jesús, zee mchaal xaaya ler, nu mlo

xaaya leen tub baa kwaan mdeen xaa cho ke, nu msaaw xaa tub ke naro doo roo baa.

⁴⁷ Mari me yezh Magdala nu Mari xnaa Che, mwii me pa mlo xaa Jesús.

16

Jesús mroban

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Leezha ngulo mded zhe sab, zhe kwaan nzholl re nu lo Dios, Mari me yezh Magdala, nu Salomé, nu Mari xnaa Chag, mzi me perfum kwaan chul nzebech, zee yilo meya xkwerp Jesús.

² Nu pensa mlen mbizh, nzha re me roo baa zhe dming, pa mlo xaa Jesús.

³ Zee nzhé me lo wechxinn me:

—¿Cho xaa kiib ke kwaan nyaaw roo baa gorna zhin be?

⁴ Zee mwii yon me, lee ke ndok doo kwaan msaaw xaa roo baa, nazobtraya roo baa.

⁵ Nu gorna mzeeb me leen baa, mlu tub xaa mad nzob lad li lo me, xaa nak tub ler rus ler noll, kwaan nla axta nii xaa. Nu mzheb doo yon me.

⁶ Nu lee xaa mad nzhé lo yon me:

—Nazhebt gu. Gu kakwaan Jesús xaa Nazaret, xaa mkee re xaa lo krus. ¡Mrobanla xaa! ¡Nyentla xaa nee! Wii gu pa mzhib xaa xaa.

⁷ Zyaa gu nu guzh guya lo Pér nu lo re stub naz xaa mseed lo xaa. Yé gu lo re xaa: “Yilo xaa ya yizhyo Galilea lo re gu. Baa wii gu lo xaa, kwentaxa né xaa lo gu”.

⁸ Zee lee yon ngwnaa mrexonn mroo leen baa, nu nebse nxiz me lo yalnacheb. Nu nik tub lo nanzhét meya, nel mzheb me.

Jesús mlu lo Mari, me yezh Magdala nu lo chop xaa

(Jn. 20:11-18; Lc. 24:13-35)

⁹ Gwluzh leezha ngulo mroban Jesús mkaxni yizhyo zhe dming, yilotlaka lo Mari, me yezh Magdala, mlu xaa, me mloo xaa tub gazh mbi mal lextoo.

¹⁰ Nu gorna mbare me nya me, nu nzhé meya lo re xaa mze kwaan Jesús. Per lee re xaa mze kwaan Jesús nxonn doo lextoo xaa nu nzhonn xaa.

¹¹ Gorna nzhé me: “Mban Jesús, ngune na lo xaa”, per lee re xaa nzak nawlit meya.

¹² Ngulo mded kwaane, Jesús myun stub mod lo chop xaa nzha naz wen.

¹³ Zee lee rop xaa ne mbare Jerusalén nu nzhé xaaya lo re xaa mze kwaan Jesús, per nixa xtizh rop xaa ne namlet xaa krer.

Kwaan mlaa Jesús le re xaa mseed lo xaa

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴ Mas gwluzh mlu xaa lo re chiibtub xaa mseed lo xaa. Mgalno xaa re xaa leezha kayaw re xaa, nel seetaka nzhak ned lextoo xaa nu nanlet xaa krer leezha nzhé xaa lo xaa, lee xaa roban.

¹⁵ Nu nzhé Jesús lo re xaa:

—Gwa gu dubse yizhyo, nu zaa gu kwent cheen wdizh chul cheen na lo rese myet.

¹⁶ Loka xana xaa mkayaa wdizh chul cheen na, zee chubnis gu xaa, zee le xaa gan yalnaban kwaan tira. Per lee xaa nakayaat wdizh chul cheen na, Dios xaal xaa lo ki.

¹⁷ Re kwaane le re xaa mkayaa wdizh chul cheen na: kwaan yalnabeyy cheen na koo xaa

zyen mbi mal lextoo re myet, nu wdizh xaa stub naz diizh,

¹⁸ nzho mod zen xaa mball kwaan yaa xaa, nu chelee xaa go xaa kwaan nzho kwaan leen nyent cho gak xaa, nu zhib xaa yaa xaa yek re xaa ne nzak, zee lee re xaa ne nzak yakwen.

Jesús nguxoob leen yiba

(Lc. 24:50-53; Hch. 1:6-11)

¹⁹ Nu ngulo ngunii Jesús lo re xaa, Dios mtexoob Jesús, Xaa Nabeyy be, naz leen yiba, nu mzob xaa xaa lad li lo xaa.

²⁰ Nu lee re xaa kwaan mze kwaan Jesús mzelo mroo mzaa kwent cheen wdizh chul cheen Jesús kwaan nyalno yalnaban rete pa. Nu lee Xaa Nabeyy nle yudar re xaa. Nu nlu Xaa Nabeyy lee xtizh Dios nak kwaan wli, nu nle xaa zyen doo kwaan gro kwaan nagarlot le re myet, zee ne re xaa lee kwaan ngunii xaa nak xtizh Dios.

¡Sbaa gaka!

Wdizh kwaan nyaadno yalnaban
New Testament in Zapotec, Amatlán (MX:zpo:Zapotec,
Amatlán)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Amatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapotec, Amatlán

zpo

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Amatlán

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

lxxx

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Jul 2024 from source files dated 29 Jan 2022

3efd442b-8972-5bb1-99a1-81f28edf99a8